

66. évf., 2012. X. 11., ára 50 dinár

30

Jó Pajtás

Október második pénteke:
A tojás világnapja

A Jó Pajtás szerkesztősége másodízben is meghirdeti a Szűcs Imre versmondó versenyt

A versennyel a szervezők – a Magyar nyelv napjához is kötvé – meg kívánnak emlékezni a huszonegy éve elhunyt neves gyermekköltőről, a Jó Pajtás irodalmi szerkesztőjéről, s egyben szeretnék folytatni a gyermeklapunk által eddig negyvenegyszer megszervezett hagyományos nyelvemlék versenyt.

A Szűcs Imre versmondó verseny kiinduló pontját a Forum Könyvkiadó kiadásában nemrég megjelent BÍBORBOGÁR című Bogdán József-verseskötet képezi, ezzel is visszatérve ahhoz a régen elfelejtett gyakorlathoz, hogy minden nyelvemlék versenyről egy-egy frissen kiadott könyvhöz kötődik, azaz ajánlott ebből a könyvből verset választani, de nem jelent hátrányt a versenyben, ha Bogdán József más gyermekversével lép föl a versenyző.

A versenyben részt vehet minden vajdasági elemista, akik korosztályuk függvényében négy kategóriában versenyeznek:

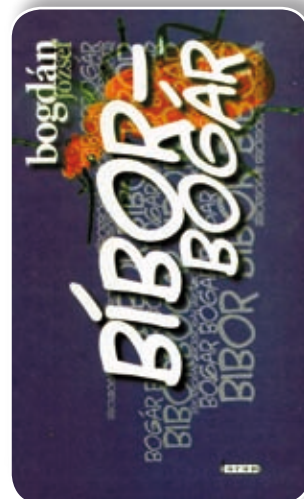
1. korcsoport: 1. és 2. osztályosok
2. csoport: 3. és 4. osztályosok
3. csoport: 5. és 6. osztályosok
4. csoport: 7. és 8. osztályosok

A verseny osztálybajnokságokkal kezdődik, ahonnan a magyartanárokból (ill. tanítókból) és két tanulókból álló zsűri által kiválasztott 2-3 tanuló jut tovább. Az iskolabajnokságon az osztálybajnokok vesznek részt (a bírálóbizottságot tanítók és magyartanárok képezik), innen a korcsoportonkénti 1-1 győztes (iskolánként 3 tanuló) megy a körzeti bajnokságra (kis létszámú iskolák esetében az osztály-, illetve iskolabajnokság összevonható, egyszerűsíthető a rendszer). Az iskolabajnokságokról a Tordán megtartandó döntőre továbbjutó (korcsoportonkénti) 1-1 tanuló nevét kérjük a legrövidebb időn belül a szerkesztőségbe eljuttatni (e-mail).

A szerzéségi körzetből (itt nincs magyar nyelvű általános iskolai oktatás, csak pótotkutatás itt-ott, elvéve) néhány tanulót közvetlenül hívunk meg a döntőre, oktatójuk ajánlása alapján.

Kezdeményező bizottság

Pál Károly, a bácskerekerti Feketics M.E. elnöke, mint ötletgazda
Ökrész Rozália, a Magyar Szó Kft. igazgatója
Bordás Győző mgr., a Magyar Szó Kft. igazgatói tanácsadója
Németh Ferenc, a Forum Könyvkiadó igazgatója
Dobai János, Torda helyi közösség polgármestere
Lázár Jenő, Bégaszentgyörgy község alpolgármestere
Hajvert Ákos, a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesületének elnöke és Lennert Géza, a Jó Pajtás és Mézeskalács felelős szerkesztője

A verseny döntőjét, valamint a BÍBORBOGÁR című Bogdán József-verseskötet bemutatóját Tordán tartjuk meg a tavaly már beharangozott napon: 2012. november 10-én. A győztesek és főkészítő tanáraik értékes könyvjutalomban részesülnek, de a döntő minden résztvevője ajándékkönyvet és emléklapot (oklevelet) kap.

A versenynaptár a következő:

1. Benevezés/jelentkezés májtól kezdve folyamatosan
 2. Osztálybajnokságok 2012. október 27-éig
 3. Iskolabajnokságok 2012. november 3-áig
 4. Döntő – záróünnepség 2012. november 10.
- A második és harmadik pontot ajánlásként kell értelmezni.
További információk a jövő héten!

Levelezési cím

Jó Pajtás szerkesztősége, 21000 NOVI SAD, Vojvode Mišića 1/I.
Telefon (nincs fax!): 021/ 475-4008
jopajtas.szerk@magyarszo.com
A versenyre való BEJELENTKEZÉS CSAK ITTI!

Könyvrendelési lehetőség

Bogdán József: BÍBORBOGÁR című verseskötete
378.- dináros áron (+postaköltség) megrendelhető a kiadónál:
Forum Könyvkiadó Intézet, 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1/III.
Tel.: 060/ 27-22-345 csaba@forumliber.rs
CSAK könyvrendelés!

Először Bácskerekertúron

Máris jelentkeznek a Jó Pajtás október 27-i sakkversenyére

Lapunk múlt heti számában közöltük, hogy a hagyomány folytatásaként az idén is megrendezzük az egyre népszerűbbé vált egyéni sakkturnánkat az általános iskolás diákok számára. Most is hétfordulós svájci rendszerben, egyéni versenyen mérjük össze tudásukat Vajdaság reménységei. Egy-egy iskola legtovább öt fiú- és három lány-sakkozót szerepeltethet, de akár egy tanuló is benevezhet. Mivel azonban az egyéni teljesítmények összegezésével a csapatok sorrendjét is kialakítjuk, aki több résztvevőt szerepeltet, nagyobbak az esélyei. Az alsósok és a felsősök teljesítményét külön értékeljük. Az egyéni, valamint a csapatgyőztesek serleget, a legjobban helyezettek érmet,

oklevelet és alkalmi ajándékot kapnak. A résztvevők csak az útiköltséget fedezik, az eljárási, a díjakról és egyébektől a szervezők gondoskodnak.

A meghívókat és a szabályzatot az iskolák legnagyobb része idejében megkapta. Habár a részvételi szándékok bejelentését október 15-éig várjuk a 064/277-43-64-es telefonon, már a múlt héten többen is jelentkeztek. A végleges, név szerinti nevezéseket legkésőbb október 25-éig kell a szerkesztőségbe juttatni e-mailen szerk@jopajtas.info vagy levélben a Jó Pajtás, 21000 Újvidék, Vojvode Mišića 1. címre. A versenyzők sakkfelszerelést és sakkórát visznek magukkal Bácskerekertúrra, és mindannyian órára jät-

szanak. A több mint négy évtizede tartó vetélkedőnek ezúttal – most első ízben – a bácskerekerti Petro Kuzmjak iskola lesz a házigazdája a helyi közösség és a község támogatásával. A verseny lebonyolítását a Jó Pajtással együtt Žarko Dragaš sivaci sakkvezető és sakkársai irányítják.

P. J.

Versenyrünk támogatója

Dosztán Kft.
Liszt Ferenc utca 11.
21480 Szenttamás
dostan@eunet.rs

Örülhetnek azok a gyerekek, akik Az óbecsei Petőfi iskolába járnak, ugyanis a tanárok külön foglalkoznak velük a különféle szakcsoportokon. Emellett az idén ősszel megalakult a történelemszakkör keretein belül a rovásírással foglalkozó, a médiaszakcsoport, valamint a karikatúraszakcsoportra hívják föl a figyelmet a médiaszakkör tagjai.

Hogy mi adta az ötletet, hogy tévériporteri foglalkozásokat szervezzenek, elmeséli a magyartanár, Kuszli Angéla.

– Mielőtt ebbe az iskolába jöttem volna tanítani, másfél évig az Újvidéki Televízió riporterkedtem – kezd a mesélésbe a tanár. – Gondoltam, mi lenne, ha átadnám a tanítványaimnak az ott szerzett tudásomat, tapasztalatomat. Olyannyira érdekelte őket, hogy még a szünidő előtt elkezdtük a munkát, s egész nyáron „forgattunk”. Az óbecsei Tisza Televízió fölkarolt bennünket, kamerát, kaptunk, használhattuk a stúdiót, összevághattuk az anyagot... A Facebook által értekeztem a diákokkal. Nagyon szeretnék, ha lenne saját kameránk, stúdióink. Pályáznunk akarunk, hátha teljesülne az álmunk. Akkor nem kellene a tanulóknak, a kis riportereknek várni, hogy mikor kerül rájuk a sor. A Tisza tévé már sugározta első félórás kétnyelvű műsorunkat, s mondhatom, hogy sokan fölfigyeltek ránk... Így Gábor Gyula is, az Óbecse. net szerkesztője, s most saját rovatot kaptunk, a Sulisarok.net hírmagazint.

Hogy miért jelentkezett a médiaszakcsoportba, s mennyire szerette meg a riporteri munkát, elmeséli: a nyolcadikos **Dávid Valentina**, a hetedikes **Kovács Ármin**, **Csúzi Beatrix**, a hatodikos **Gyurcsik Heléna**, **Kéringer Karina**, **Lengyel Anna** és **Hain Orsolya**.

Heléna műsorvezetőként szerepelt a már említett félórás műsorban, ott volt Sátoraljaújhelyen, s közelebbről is megismerte a riporterkészítést.

– A mi kis csapatunk minden este összeült – kezdi Heléna –, hogy leírja az aznapi eseményeket, amit feltöltöttünk a helyi hírportálra, így a szüleink, az osztálytársaink és minden érdeklődő követhette, hogy milyen programokban veszünk részt több mint 500 km-re az otthonunktól. Egyik nap ellátogathattunk az újhelyi Zemplén Televízió stúdiójába, ahol belekóstolhattunk a tévéműsor készítésébe. Láthattuk, hogyan készül a Híradó. A televízió igazgatója elmagyarázta, hogyan forgatják az élő műsorokat. Ekkor jött az ötlet, hogy a mi sulinkban is indulhatna médiaszakcsoport, aminek én nagyon örültem. Azóta is rendszeresen részt veszek a munkában. Riportot is készítettem az Ekobecse Polgári Egyesület tagjaival, valamint én vezettem iskolánk első adását, amit a helyi televízió sugározott. Nagyon tetszett a műsor-készítés. A tanár segítségével igyekszünk úgy összeállítani a témákat, hogy a műsor nézői közelebbről is megismerjék a körülöttünk zajló eseményeket. A kétnyelvű műsorban én jelentettem be a magyar riportokat.

Valentina már biztos, hogy ezt a pályát választja: minden adottsága megvan, hogy tévériporter legyen.

– Nagyon megszerettem a riportkészítést – mondja Valentina. – Lehet, hogy tévébemondó vagy tévériporter leszek. Az évzáró ünnepségről készítettem riportot Benák Erzsébet magyartanárnővel meg Szűcs Budai Engelbert igazgató úrral, aki elmondta, hogy

A jövő generációjának tévériporterei, bemondói

Médiaszakcsoport az óbecsei Petőfi Sándor iskolában

tetszett a műsor, s nagyon elégedett, s igen büszke az idei generációra, mert nagyon sok szép eredményt ért el.

Beatrix jó szavaló, ott látni minden szavalóversenyen, nincs már lánpaláza... A ballagásról készített riportot.

– Bemutattam, milyen műsorral: dallal, táncal búcsúztak a ballagó nyolcadikosok – emlékezik vissza Beatrix. – Azután az igazgató úrral beszélgettem el, aki azt mondta: „A 49 ballagó nyolcadikosoknak üzenem: Legyetek igaz, tiszta szívű emberek, legyetek olyan emberek, akik tisztelik a másikat, tudják óvni a környezetüket.” Majd megszólaltattam a nyolcadikosokat. Elmondták, hogy kinek mi maradt meg az emlékezetében, mit jelentett nekik ebbe az iskolába járni. Sokan a szép műsorokra emlékeznek majd vissza, de akadt olyan is, aki fájjalja, hogy itt kell hagynia a Petőfi iskolát, ahol sok szép élményben volt része.

Még egy riportot készítettem, mégpedig iskolám kiváló kajakozójával, Kovács Árminnal. Először is bemutattam, hogy szinkitűnő tanuló, s jut ideje a kajakozásra is. Mivel az idén Óbecséről három kajakozó is eljutott Londonba, az olimpiára, végezetül azt kérdeztem, mi az álma. Persze ő is ott szeretne lenni a 2016-os olimpián, Rio de Janeiróban – mondja Beatrix.

Dorina témája az újrahasznosítás volt, ugyanis Lázár László tanár úr sörösdobozokból napkollektort készített, melyet láthattunk az óbecsei Újítók és Föltalálók kiállításán is.

– A tanár úrtól azt kérdeztem – halljuk Dorinától –, hogy hogyan készült el ez a levegős napkollektor. Elmagyarázta, hogy a 155 sörösdobozt csövekké alakította, majd befestette feketére, keretbe tette, s a szobája külső falára fogja állítani, ahova odatűz a nap, fölmelegszik majd benne a levegő, mely két nyíláson áramlik be a lakásba...

Az idén is részt veszek a médiaszakcsoport munkájában, mert nagyon tetszik. Valójában matematika- vagy magyartanár szeretnék len-

ni, de ki tudja, lehet, hogy tévériporter leszek belőlem.

Anna a magyarországi, sárbogárdi iskolákkal beszélgetett el, akik tanulmányi kirándulásra érkeztek Vajdaságban.

– Én eddig egy riportot készítettem – meséli Anna. – Arról faggattam a sárbogárdiakat, hogy mi tetszett nekik itt Vajdaságban. Mivel többfelé jártak, volt akinek Kossuth Lajos szobra, másnak az itteni Petőfi-szobor tetszett... Azonban az iskolában a játék során s az esti táncszobában mindannyian jól érezték magukat. Ugyanis Cseszák Korcsik Anikó és Cseszák Balázs segítségével délalöldi táncokat táncoltunk.

– Érdekesnek találtam ezt a foglalkozást, s azért jelentkeztem – mondja Ármin. – Jó lenne, ha lenne több kameránk, akkor nem kellene várni, hogy újra rám kerüljön a sor. No de bízunk abban, hogy támogatókra találunk... Az első riportomat azokkal a tanulókkal készítettem, akik Sátoraljaújhelyen voltak a Négy ország egy nemzet ifjúsági táborban. Gyurcsik Helénát, Urbán Leventét, Bozsóki Petrát, Kiskomáromi Zsombort, Lénárt Zsanettet szólaltattam meg, akik elmondták, hogy merre jártak, mi tetszett nekik, meg, hogy az ottani Petőfi Sándor iskolával fölvezzük majd a kapcsolatot.

Orsolya is már két riportot készített, a történelemszakcsoport keretében működő rovásírásról, valamint a karikatúrafoglalkozásról.

– Az elsőben a történelem tanár urat, Bartha Áront arról kérdeztem – mondja Orsolya –, milyen is lesz a rovásírással foglalkozó szakcsoport... A másikban, ahol a karikatúrafoglalkozásról készítettem a riportom, először is bemutattam Szivery Balázs karikatúristát, majd elbeszélgettem a tanulókkal, akik ott voltak a nyáron, ezen a foglalkozáson. Mindenkinek nagyon tetszett, s ezért október 17-én, 18 órai kezdettel karikatúraszakcsoport indul az érdeklődő gyerekeknek – fejezi be a beszélgetésünket Orsolya.

Koncz Erzsébet

A leendő tévébemondók, tévériporterek

Bár elmúlt a nyár, a táborélményeknek, s ezzel együtt az utazásoknak, új kalandoknak, játéknak és barátkozásnak az iskola megkezdése után sincs még vége. Ismerjük meg szomszédainkat – ezt a nevet viseli az a projektum, melynek keretében magyarországi gyerekek látogatnak el hozzánk, pontosabban a ludasi Róka-tanyára, és szerbiai gyerekek utaznak Magyarországra, az ásóthalmi Majoros-tanyára, hogy megismerjék egymás kultúráját, szokásait, hagyományait, természeti értékeit és látványosságait egy izgalmas hétvége alatt.

Az ötödik osztályos **Gubik Laura** és **Sándor Viola**, a szabadkai Széchenyi István iskola két tanulója a Magyarországon töltött napokról mesélt, az ásóthalmi Kiss Ferenc iskola hatodikos tanulóit, **Cérna Glóriát** és **Schmidt Líviát**, valamint Lívia húgát, **Laurát** arról faggattuk, hogy érzik magukat a Róka-tanyán.

Gubik Laura elmondta, hogy a szabadkai diákok szeptember első hétfőjén jártak Ásóthalmon, így az iskolakezdés remekül sikerült.

– A magyarországiakkal sajnos nem nagyon sikerült összeharagkozunk, szerintem azért, mert kevés volt rá az idő. Ásóthalmon először a tanyával és a közeli erdős résszel ismerkedtünk meg. Nagyon szép helyen járunk, volt ott játszótér, állatok is, lovak, libák, kacsák, nyulak is. Voltunk egy történelmi jellegű vásáran, megnéztünk egy régi malmot, és táncoltunk a néptáncsoporttal. Megnéztünk egy lovas előadást is, ahol a honfoglaló magyar ősokról megtudtuk, hogyan készítették ki a báránybőrt, hogyan lovagoltak, meg láttunk íjásztékeket is.

– Nagyon jól éreztem magam, ilyen táborban még sosem voltam. Szerintem a legjobb program a lovasbemutató volt, most először láttam ilyet, de tetszett mindkét nap – mondja Viola. – Másnap reggel, miután felkeltünk, kézműves foglalkozáson vettünk részt, ahol baticoltunk, azután pedig megnéztük a Szegedi Vadasparkot is. Az is nagyon tetszett, láttunk pingvineket, majmokat, kígyót, sokféle állatot. A kopasz turkálók voltak a legérdekesebbek, mert bár csúnyák, mégis aranyosak. A két nap számomra elsősorban a szórakozásról szólt, minden így volt jó, és máskor is szívesen el-

Egymás vendégei

mennék, csak kevés volt az idő, hogy összeharagkozunk másokkal is.

Glória bár Ásóthalmon él, sok időt tölt Szabadkán és környékén is, ezért számára csepven sem volt idegen a vajdasági környezet.

– Nagyon jól érzem itt magam. Tetszik a szállásunk, a környezet, a friss levegő, hogy nem városban, hanem tanyán vagyunk, és látjuk, milyen is lehet itt élni, de van játszótér, csocsó is, meg lehet asztaliteniszezni. Van kézműves foglalkozás, vagyis szövés, fonás, a két nap alatt kilátogatunk majd a Palicsi Állatkertbe és az egyik programunk egy szabadkai városnézés lesz. Többször voltam már az állatkertben, és vannak osztálytársaim, akik szintén jártak már Palicson és környékén, úgyhogy szerintem jól fogjuk magunkat érezni, és az itteniekkel sem lesz gond összeharagkozni.

Laura már a Róka-tanyára való megérkezéskor is nagyon jól érezte magát.

– Igaz, hogy sem csocsózni, sem asztaliteniszezni nem tudok, de a barátnőmmel hirtázunk és játszunk majd. Szerintem az állatkertben is nagyon jó lesz, és biztos sok olyan állatot látok majd, amit korábban még sosem-

A Szegedi Vadasparkot már láttam, és szerintem a palicsi kirándulás is jó lesz. Szabadkán is most járok először, de szerintem szép város lehet, és ez is érdekes programnak ígérkezik. Attól félek, hogy az itteni gyerekekkel nem lesz lehetőségem megbarátkozni, kicsit zárkóztok, és időnk sincs sok.

Lívia, húgához hasonlóan nagyon élvezte a Róka-tanya hangulatát, szerinte szép környezetbe érkeztek, és volt bőven szórakozási lehetőség is.

– Máris sokat játszottunk, társasjátékozunk, volt ismerkedős játék is, tetszik a szövés, és szívesen mennék csónakázni is. A városnézést nagyon várom, szerintem az állatkertnél is érdekesebb lesz. Szabadkáról nem sokat hallottam, de nagyon kíváncsi voltam, és arra számítok, hogy ez egy szép város, és amit eddig láttam a buszból, az nagyon tetszett. Amikor megérkeztünk, voltak néhányan, akik odajöttek hozzánk ismerkedni az itteniek közül. Szerintem annyira keveset leszünk együtt, hogy nem fognak barátságok kialakulni, de rendesnek tűnik mindenki.

Sztojánovity Lívia

Az erdő: kincs!

Az erdő nemzeti kincs, értéke messze felülmúlja azt a gazdasági hasznot, amelyet a fakitermelés jelent. B. P. Kremer német biológus szerint: „Ha a fák fotoszintetikus működése aktív, ugyanannyi oxigént juttatnak a légkörbe, mint amennyi széndioxidot vesznek fel a levegőből. Csupán egyetlen nagy, 25 méter magas bükkfa, amelynek a levélfelülete körülbelül 160 négyzetméter, egy nap alatt mintegy 7000 liter oxigént szabadít fel.” Mindig erre gondolok, amikor a települések közelében levő erdőben járva a bokrok alá pakolt hulladékkupacokat látom, de akkor is, amikor a legnagyobb tenyészidőben hallom a motoros fűrészek harsány sivitását. Ilyenkor az erdőben nemcsak a fák pusztulnak, hanem velük számtalan madártojás, fióka, emlős és rovar, olyan állatok, amelyeknek az élőhelyét az erdő jelentette.

Az őszi erdő már hallgat, nem szól a madárral, helyette a kerengve hulló levelek sajátos, halk suttogása tölti be a levegőt. A tölgyesekben októberben potyog a makk, amelyet napal a szajkók a fákról hordanak, és nemegyszer kilométernyi távolságban ültetnek el, éjszaka pedig szarvasok, vaddisznók és borzok csemegéznek a földre hullott termésből.

A köznyelv nemes egyszerűséggel rovaroknak, vagy ami még rosszabb, bogaraknak nevezi mindazt, ami apró és a földön szaladgál, így az avarban mozgó pókokat is. A pókok nyolc lábukon kívül abban különböznek egyebek mellett a hangyáktól, hogy a késő őszi, sőt, enyhe téli napokon is tevékenyek. Sokan vannak, és fontos táplálékai számos madárfajnak, vörösbegynek, cinegéknek és őszapóknak, az utóbbiak őszi lerakott petecsomóikat is keresik.

Gyakran látom a vaddisznók éjszakai tevékenységének nyomait. Nagy területen túrják fel a talajt, ami talán nem szép, de az erdő szempontjából mégis hasznos lehet, hiszen a felforgatott, felfrissített talajban az ott rejtőző,

a vaddisznóktól szerencsésen elkerült tölgy- és bükkmakkok könnyebben kicsírázhatnak. Ugyanígy azok a bükkmakkok is, amelyeket az erdei egerek gyűjtöttek össze a föld alá. Egy részüket ugyan megrágják és elfogyasztják, de a megmaradók kicsírázva fává növekedhetnek.

Az erdőben minden évszakban sok, hálás fotótéma akad, így van ez ősszel is, amikor például a gombákról készíthetünk szebbnél szebb felvételeket. Nagy kalapú vargányák kínálják magukat, nemrég láttam először a rózsáspiros kalapú császárgombát és a még fehér burokból levő testvéreit, de mindig megcsodálom a fák törzsén néha hatalmasra nőtt taplógombákat is. A kirándulók, sajnos, nagyon gyakran pusztá szórakozásból egyszerűen felrúgják a gombákat. Pedig ezek az erdei ökoszisztéma fontos tagjai ráadásul szépek, és ha nem gyűjtjük, akkor hagyjuk ott, ne bántsuk őket.

Napjainkra a keleti sün már falun és városban egyaránt otthon van, amit nemegyszer a városi utcákon fekvő, autók által elütött, szétlapított állatok bizonyítanak. A szerencsés-

Szajkó dióval

bek a parkokban élnek. Általában az alkonyati órákban bújnak elő valamelyik sűrű bokor alól, és kezdenek vadászni. Jó étvágyú állatok, de ez a nyár végén és kora ősszel még fokozódik, hiszen a téli álom megkezdése előtt fel kell töltekezniük energiával. Testtömegük rövid időn (három héten) belül akár meg is kétszereződhet.

Többnyire októberben kezdik meg a téli pihenőjüket sűrű bokrok alatt, gyökerek között, ahol száraz lombot halmoznak fel. Míg a nyári időszakban az alvó állat csak mérsékelten gömbölyödik össze, oldalára fordulva fekszik, feje és lábai láthatóan maradnak, addig a téli álom idején teljesen összegömbölyödik, tüskéit védelmezően minden irányban szétterpeszti. Légzése lelassul, testhőmérséklete követi a levegő hőmérsékletét.

Ahol a parkban öreg tölgyek állnak, rajtuk pedig sárga fagyöngy díszlik, minden ősszel megjelennek a léprigók, és a ragadós boggyókból táplálkoznak. A csonttollúak inváziója idején a bóbítás, északi madarak is eszik a sárga boggyókat. A lucfenyő csoportjai a télire kis csoportokba verődő erdei fülesbaglyok számára nyújtanak nappalozóhelyet. Mozdulatlanul ülnek a törzs mellé simulva, csak narancssárga szemük követik az alattuk sétáló embereket. Este repülnek a környező földekre, ahol rágcsálókat, elsősorban mezei pocokokat zsákmányolnak. Ahol nem zavarják őket, megszokott fáikra akár évről évre visszatérhetnek.

Sch. E.

Borz

Császárgomba

Keleti sün

A norvég medvék tudják, hogy kell bulizni

Egy egész medvecsalád tört be egy norvégiai házba, ahol nemcsak hogy minden élelmiszert elpusztítottak, de ezt megfejték még 100 üveg sörrel is.

Az anyamedve és három bocsza még a falat is áttörte. „Durva partit csaptak. Az egész házat összedöntötték” – mondta Even Borthen Nielsen háztulajdonos a The Local című lapnak.

„A mancsnyomok az ablakokon és a medveürülék a házban nem sok kétséget hagy afelől, hogy ki a bűnös, arról nem is beszélve, hogy egy átlagos besurranó tolvaj nemigen töri át a falat, amikor a bejárati ajtó jól működik” – tette hozzá Nielsen.

Elsőként a tulajdonos anyja és nagynyja érkeztek a helyszínre, és döbbenet látták a pusztítást. A bútortatban okozott károk és a száz sör mellett még elfogyasztották a házban található összes ehető dolgot, többek között mézet, csokoládéöntetet, pillecukrot. Nielsen attól tart, hogy az állatok esetleg visszatérnek az újabb kiadós buli reményében.

Jön a farkas?

SMS-t küldenek a birkák!

Svájc már csak ilyen: birkák legelésznek a füves domboldalon, aztán egyszer csak feltűnik a nagy gonosz farkas... és az SMS a mobilján: „Meg fognak enni!”

Hamarosan SMS-ben figyelmeztethetik a birkák pásztorukat a farkasveszélyre egy svájci találmánynak köszönhetően.

Jean-Marc Landry biológus olyan nyakörv kifejlesztésén fáradozik, amely figyeli a juh szívritmusát, és ha az tartósan szapora, vészjelzést küld a gazda telefonjára. A prototípusokat 12 birkán tesztelték, a farkasok szerepét két csehszlovák farkaskutya kapta. (Ez a fajta németjuhász és farkas keveréke, így igencsak hasonlít a „valódi” farkasra.) Olyan jól tették a dolgukat, hogy a birkák nyugalmi pulzusa – amely percenként 60–80 közötti – a háromszorosára szokott fel. Svájcban egyre többször ér farkastámadás birkanyájat, és a túlélő juhok gyakran úgy elrohannak árkon-bokron-kerítésen átugorva, hogy kilométerekkel távolabb kerülnek elő. A farkasjelző juhnyakörvek iránt érdeklődik Franciaország és Norvégia is.

A nyakörvek gyártása várhatóan már az ősszel elkezdődik, és a tervek szerint háromszoros védelmi technika épül beléjük. Egyrészt mikrochippel riasztják a juhász mobiltelefonját, másrészt hanghatással és vegyszerpermettel riaszthatják el a támadó farkasokat.

ÁLLATKIRAKAT

Honnan kapta a tengerimalac a nevét?

Holland hajósok fedezték fel a 16. században dél-amerikai gyarmatukon, Guyanában ezeket a puha, barna-fehér bundájú állatokat. Néhányat közülük hazavittek a gyerekeiknek játszótársul, Hollandiába. Itt az emberek gyorsan megkedvelték őket, és lassan más európai országban is elszaporodtak.

Németországban nevezték el őket tengerimalacnak, mivel tengeri úton érkeztek az országba. A sertések malacainak még távolról sem rokonai, a rágcsálók közé tartoznak. Dél-Amerikában, főként Peruban évszázadok óta kedvelik ezeket a mókás állatokat. A tengerimalacokat már az inkák is ismerték, de ők valószínűleg a húsáért tartották. A malacokhoz hasonlóan hulladékanyagokkal táplálkoznak. Vadon élő egyedek falkákba verődnek, és sziklahasadékokba, barlangokba húzódnak be.

A tengerimalacok nappal aktívak. Szelídek, kedvesek, bár kissé ijedősek. Általában szívesen hagyják simogatni magukat. Reggelként füttyl üdvözlök gondozójukat. Vidáman rőfögnek, s ha izgalomba jönnek, hosszasan visítanak. A tengerimalacoknak is szükségük van mozgásra, ezért figyeljünk arra, hogy ne maradjanak egész nap a ketrecükben. A lakásban szabadon engedhetjük őket. De vigyázat: mindent megrágnak, többek között az elektromos kábeleket is, ami halálos áramütéshez vezethet. Nyáron elkerített helyen, a szabadban is tarthatjuk őket. Sokféle tenyészetük van: ismerjük a sima szőrű tengerimalacot (fekete, barna, fehér színben), a két-három színű rozetta tengerimalacot (ezek többsége durva szőrű, de lehetnek sárgák, barnák és fekete vagy hosszú szőrűek, továbbá sűrű, puha bundájú angórák is).

Kecskegidát mentett a malac

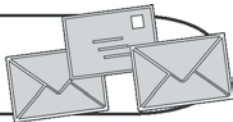

Vízi mentőnek csapott fel egy malac. Fuldokló kecskegidát segített ki a vízből az Egyesült Államokban.

A gida keservesen mekegett, pánikba esett, és többször a víz alá merült, amikor a malac belevetette magát a vízbe, a kecskéhez úszott, majd pedig határozott mozdulatokkal a partra terelte, amely még két méterre sem volt a gida fuldoklásának helyétől.

A történet higgadt kíváncsún nézte és kamerázta végig a videót készítő férfi két röpké megszólalással konferálva: „Kecske a vízben.” A végén pedig: „És íme, a hős disznó!” – adta hírül a Yahoo amerikai hírportál.

MIZUJS?

Számtalan szebbnél-szebb rendezvénnyel ünnepelték meg tartományunk iskoláiban az idei gyermekhetet. Ezek között csupán az egyik színfolt volt az adai Cseh Károly iskolában (Dobrotka Mária és Kurcinák Árpád magyartanárok által szervezett) megtartott Jó Pajtás-nap, melyen Jódal Rózsa író, lapunk irodalmi rovatának egykori szerkesztője és titkos Hadaró Jutkája mellett föllépett Buzás Mihály amatőr ichthyológus és Lennert Géza lapszerkesztő – ezúttal mint hobbifotográfus és dilettáns Tibet-kutató. Mindent megelőzően azonban Raffai Klára Bara-parti színjátszó csoportja *Én és a sógorom* címmel mutatott be egy remek zenés-muris jelenetet, valamint Szollár Bianka hegedűjátékát Szügyi Levente versét (*Kedvenc állatom*) is élvezhettük.

Szöveg: Fehér Mária, fotó: Lennert Géza

Nemrég a következő levelet hozta a postás az EmArt Műhely tanulóinak: „Örömmel értesítünk Benneteket, hogy bekerültetek az 5. Gyerek ARC kiállítói közé (a megközelítőleg ezer gyermekmunka közül hetvenet állítunk majd ki). Fantasztikus munkáitokat a kiállítás ünnepélyes megnyitóján, személyesen is meg szeretnénk köszönni nektek!

Családokkal és tanárokkal együtt nagy szeretettel várunk benneteket 2012. szeptember 8-án (szombaton), 11 órakor Budapesten, a Millenáris Park EU Pontjában (Budapest, II. ker. Lövőház u. 35.), ahol egy minifogadással és matinéműsorral szeretnénk megvendégségelni Benneteket.”

Nos, a megnyitóra nem jutottak el a gyerekek, viszont a szervezők elküldték a leányzók munkáiról készült fényképet és az emléklapokat a kitűzőkkel.

EMI

Nađa alkotása

Nyuszikák

Kár, hogy évente csak egyszer van gyermekhét! Ilyenkor még a suliban is csupa klassz dolgok történnek. A képek a szabadkai J. J. Zmaj iskolában készültek a gyermekhét kezdetén...

EMI

Mit rajzoljak, mit rajzoljak?!

Melyikünk a szebb?

Barbara alkotása

Itt a piros, hol a piros? – a 2. c-sek

Pizsamában a 3. c-sek

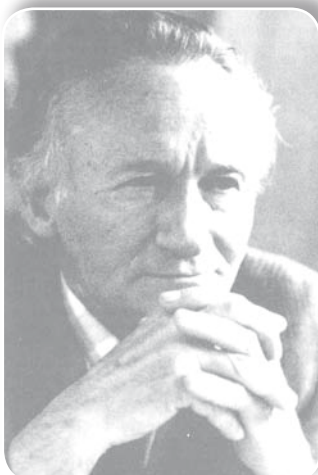
Október 11.

Brigitta, Tódor, Mária, Sándor, Csanád, Brúnó, Celina, Csák és Germán napja.

Brigitta: Régi ír eredetű név. Jelentése: erős, erényes, magasztos.

Tódor: A Teodor név magyar rövidülése, amely görög eredetű név. Jelentése: Isten ajándéka.

1993. X. 11. (19 éve)

Meghalt Lőrincze Lajos nyelvész, nyelv-művelő, egyetemi tanár. Kutatási területét a névtudomány, a nyelvjáráskutatás, a mai magyar nyelv és a nyelv-művelés képezte. Társzerzője volt a Nyelv-művelő kézikönyvnek és A magyar nyelvjárások atlaszának. 1952-ben Kodály Zoltán biztatására indította meg a Magyar Rádió Édes anyanyelvünk című nyelvművelő műsorát, majd 1979-től a műsor szerkesztőbizottságának elnöke lett. 1972-től szerkesztőbizottsági tag a Nyelvünk és Kultúránk című szakfolyóiratnál, 1979-től főszerkesztője az Édes anyanyelvünk című folyóiratnak, közben a Magyarok Világszövetségének is elnökségi tagjává választották. Társalapítója a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társaságának (ismertebb nevén az Anyanyelvi Konferencia, 1970). Többször járt Újvidéken és Szabadkán, megosztva tapasztalatait honi nyelvészeinkkel.

1987. X. 11. (25 éve)

Új világrekord született: megsütötték a világ legnagyobb pizzáját, amely 94 248 szeletből állt. Lorenzo Amato és Louis Piancone készítte a Floridai Havanában. A pizza területe 930 négyzetméter volt, az átmérője 43 méter. Súlya 20 tonna. A 94,248 szeletet több mint 30 000 nézte meg.

Október 12.

Miksa, Rezső és Szerafin napja.

Miksa: A Miklós régi magyar becézőjéből önállósult, lehet a Mihály névnek a becézője is. Később, eredetétől függetlenül a Maximilián magyarítására használták.

Rezső: Magyar eredetű név, a Rudolf férfinév magyarosítása a Rezső, Rész családnevből.

1999. X. 12. (13 éve)

A tojás világnapja (lásd fedlapunkat!). A Nemzetközi Tojásszövetség 1999-ben hirdette meg minden év októberének második péntekére a tojás világnapját,

amelynek kapcsán több mint 30 tagországban rendezvények sorozata hívja fel a figyelmet a tojás nélkülözhetetlenségére.

1492. X. 12. (520 éve)

Kolumbusz Kristóf genovai tengerész felfedezte Amerikát. A Bahamákon, a mai San Salvador szigetén kötött ki. Az utazáshoz kasztíliai Izabella királynő bocsátott három hajót a rendelkezésére. Kolumbusz nyugat felé haladva (Toscanelli 1474. évi térképe alapján) Indiába akart eljutni, hogy a luxuscikkek keleti kereskedelmét megszerezze Velence elől.

Október 13.

Ede, Kálmán, Teofil, Jakab és Fatime napja.

Ede: Német eredetű név, az Edvárd, Eduárd név rövidüléséből önállósult. Jelentése: birtok, vagyonörzés, védelem.

Teofil: Görög eredetű név. Jelentése: Isten kedveltje vagy Isten kedvelő, Isten barátja.

54. X. 13. (1958 éve)

Meggyilkolták Claudius. A 64 éves császárt saját felesége mérgezte meg gombával. Claudius ügyes politikus volt. Megerősítette Róma hatalmát Britannia részeinek meghódításával, Mauritánia, Trákia, Noricum provinciáiként a Római Birodalomhoz csatolásával. Újjáépítette erődítésekkel megvédte a dunai, megőrizte a rajnai határvonalat. Negyedik felesége, az ifjabb Agrippina volt, akinek az első házasságából származó fiát – a későbbi Nero császárt – Claudius adoptálta. Agrippina az utódlás biztosítása érdekében gyilkolta meg Claudius.

1917. X. 13. (95 éve)

Fátimában óriási embertömeg előtt megjelent Szűz Mária. A fatimai jelenések – számszerűen hat – 1917-ben történtek a portugáliai Fátima kisváros közelében. A római katolikus egyház által elfogadott álláspont szerint a Szűzanya valóban megjelent a három pásztorgyerekeknek. A hatodik jelenés, a napcsoda, 1917. október 13-án történt, és a becslésektől függően 30–70 000 ember látta.

Október 14.

Helén, Lívia, Ilma, Beatrix, Alán, Domos és Krizanta napja.

Helén: A Heléna angol és francia formájából származik, illetve magyar becézőjéből.

Alán: Kelta eredetű angol névből származik.

1827. X. 14. (185 éve)

Zalán megszületett Zichy Mihály (oroszul Михаил Александрович Зичи) zicsi és vásonkeői festő, grafikus, az illusztrálás és a magyar romantikus festészet kiemelkedő alakja és úttörője. Pesten Marastoni Jakabnál, Bécsben Waldmüllernél tanult. A cárok udvari festője, húszéves korától – néhány éves párizsi és rövid hazai megszakítással – haláláig, negyvenkilenc évig dolgozott Oroszországban. „Nemzeti festőjükként” tisztelik a grúzok, mivel ő illusztrálta Sota Rusztaveli középkori művét, a grúz nemzeti eposznak tekintett, A tigrisbőrös lovag című verses elbeszélést. Illusztrációi jelentős hatással voltak a grúz művészekre is. Tbilisziben köztéri szobra van, és utca is viseli a nevét.

1947. X. 14. (65 éve)

Először repültek a hangsebességnél gyorsabban. Chuck Yeager amerikai berepülőpilóta lépte át a hangsebességet, X-1 kísérleti repülőgéppel.

Október 15.

Teréz, Aranka, Vilma, Tekla, Hedvig, Fortunát, Aurélia, Bedő, Bertram, Gálos, Lélla és Berény napja.

Teréz: Görög eredetű név, a Terézia rövidülése. Jelentése: hőség, forróság, nyár, aratás, szüret, vadászni.

Tekla: Görög eredetű név. Jelentése: Isten dicsősége.

1997. X. 15. (15 éve)

A ThrustSSC nevű sugárhajtású jármű (ejtsd: trász esz-esz-szi, SuperSonic Car azaz hangsebességű autó) 1228 km/h-ra javította az autók szárazföldi sebességi rekordját. Ez egy brit tervezésű és építésű, sugárhajtású autó. Richard Noble, Glynne Bowsher, Ron Ayers és Jeremy Bliss az 1990-es évek közepén azzal a céllal hozta létre, hogy segítségével megdöntsék az autók szárazföldi sebességi rekordját, amelyet 1983. október 4-e óta Noble egy korábbi autójával, a Thrust2 tartott. A rekord megdöntése 1997. október 15-én sikerült, és az új – mind a mai napig érvényes – rekord 1228 km/h. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy a jármű nevéhez méltóan átlépte a hangsebességet, és 1,016 Mach-ot ért el. Az autót a Brit Királyi Légierő vadászpilótája, Andy Green vezette a Nevada állambeli Black Rock sivatag tükörsíma talaján.

1783. X. 15. (229 éve)

Hőlégballonnal a levegőbe emelkedett az első ember, Jean-Francois Pilâtre de Rozier francia fizikus. Légi utazását megelőzték a Montgolfière testvérek kísérletei, akik első hőlégballonjukat – utas nélkül – 1783. VI. 5-én engedték fel. Második léggömbjük startjánál, amely egy tyúkkal, kacsával és birkával a kosarában szállt fel,

XVI. Lajos francia király és felesége, Marie Antoinette is jelen volt. Ez a ballon nyolc percig volt a levegőben, és két kilométerre a felszállóhelytől ért földet.

Október 16.

Gál, Aranka, Margit, Gellért, Hedvig, Ambrus, Aurélia, Baldvin, Bedő, Bertram, Gálos és Lél napja.

Gál: Kelta, ír eredetű név, a Gallusz név régi magyar formája, a Gálos rövidülése. Jelentése: kakas.

Lél: Finnugor, magyar eredetű név, Árpád fejedelem dédunokájának a neve. Jelentése: kürtös, kürtfúvó.

2001. X. 16. (11 éve)

A kenyér világnapja. A svájci székhelyű Pékek Világszövetsége 2001-es kongresszusán döntött úgy, hogy október 16. legyen a kenyér világnapja. A világnap célja, hogy bemutassa a világ legfontosabb élelmezési cikkének – az életfontosságú ásványi anyagokat tartalmazó, fontos energiaforrásnak, a kenyérnek a jelentőségét.

1862. X. 16. (150 éve)

Preysz Móric kémikus három évvel Louis Pasteur előtt bemutatta a pasztörözési eljárást. A Hegyaljai Borművelők Egyesületében mutatta be az eljárást.

Október 17.

Hedvig, Leó, Rudolf, Margit, Alajos, Salamon, Rezső, Leon, Margita és Szalóme napja.

Hedvig: Germán eredetű német névből származik. Jelentése: harc.

Alajos: Magyar megfelelője a germánlatin eredetű Alwis, Alois neveknek. A név jelentése: egész, bölcs.

1992. X. 17. (20 éve)

A Szegénység elleni küzdelem világnapja. 1992 decemberében az ENSZ nyilvánította ezt a napot a szegénység elleni küzdelem világnapjává.

1979. X. 17. (33 éve)

A szegények, a nélkülözők, betegek és árvák közötti emberbaráti tevékenységért Béke Nobel-díjat kapott Kalkuttai Teréz Anya (polgári nevén: Agnes Gonxha) Indiában élt, macedóniai albán származású apáca, misszionárius. Teréz Anya 1950-ben alapította meg a Szeretet Misszionáriusai elnevezésű közösséget. Betegsége miatt 1997-ben visszavonult, 1997. IX. 5-én hunyt el. 1999. július 26-án Kalkuttában elkezdődött boldoggá avatásának folyamata, 2003. X. 18-án avatta boldoggá II. János Pál pápa. Albániában máris óriási kultusza van: egyszerűen szentként kezeli a nép és a papság. (Albánia lakosságának kb. egyharmada katolikus vallású.)

Közép-Görögország Attika nevű tartományában i. e. 1000 körül több kis állam létesült. Ezek között Athén volt a legjelentősebb. Athént a monda szerint Thészeusz király alapította, aki hosszas háborúskodás után Athénhoz csatolta a szomszédos államocskákat. Ettől kezdve az egész attikai terület lakosságát athéninak nevezték. Attika lakosságát a közös jóni törzsi eredetén, a közös nyelven és közös gazdasági érdekeken kívül még Athéné istennő közös tisztelete – kultusza – is összekapcsolta, akinek temploma a városállam központjában, Athénban, az Akropoliszon állott.

A legrégebbi időben Athén is királyság volt, de az arisztokrácia nagyon korán elűzte a királyokat, és úgy szervezte meg a kormányzatot, hogy az arisztokraták saját soraikból évente választották ki az állam vezetőit, így lett Athén arisztokratikus köztársaság. Az állam élén kilenc tisztviselő, vagyis arkhón állt. Egymás között megosztva a feladatokat, ők irányították az állam politikai, gazdasági, vallási életét, intézték a hadügyet és az igazságszolgáltatást. A politikai hatalmat itt is az arisztokrácia tartotta a kezében.

Az adórszolgásgába kényszerített, politikailag jogfosztott nép (a démosz) nyomására i. e. 621-ben Drakón írásba foglalta a törvényeket. Ezek a törvények igen szigorúak voltak (ma is mondjuk: drákói szigor, törvények). Végül i. e. 594-ben az arisztokrácia és a démosz közös megegyezéssel Szolón arkhonra bízta azt a feladatot, hogy az állam ügyeit rendezze.

Miután Szolón teljhatalmat kapott, a népet egyszer s mindenkorra felszabadította, megtiltva az adórszolgásgágot. Azokat, akiket külföldre adtak el rabszolgának, az állam költségén kiváltották.

A lakosságot vagyonbecslés alapján négy osztályba osztotta. Szolón tehát olyan államrendet tartott helyesnek, ahol az emberek szabadok, függetlenek, ahol az egyénnek joga, sőt kötelessége, hogy a közösségre hasson, de felelős is a tetteiért és szavaiért. Ahol egyén és közösség viszonya kölcsönös. Ez a felfogás azóta is alapelve minden demokratikus közösségnek.

Mit játszottak az athéni gyerekek?

A játszóteret már kora délelőtt jókedv és vidámság töltötte be. Kisebb-nagyobb csoportokban játszottak a gyerekek. A szülők és nevelők az árnyas olajfák alá telepedtek, s onnan figyelték a játékokat.

Egy csoport gyerek abban ügyeskedett, hogy egy földbe vajt kis lyukba csontkockát vagy makkot dobjon bele. Nem volt könnyű a kis lyukba beletalálni, s ha sikerült, nagy volt az ujjongás. Játsozták ezt a lányok is, de ők csak egy földre rajzolt körbe hajigálták a kockákat.

– Játsszunk valami mást! – kiabálta az egyik fiú, akinek sehogy sem sikerült beletalálni a lyukba.

Az athéni városállam

– Játsszunk cserepesdit! Ki jön cserepesdit játszani? – kiáltotta egy másik gyerek, s egyik csoporttól a másikig szaladgált, hogy társakat gyűjtsön a játékhoz.

A fiúk két csoportra oszlottak, és közepén egy vonalat húztak. Az egyik tábor a cserep felső lapját mondta magáénak, a másik az alsót. Majd az egyikük a vonalra dobta a cserepet. Amelyik cserepdarab a felső lapjára esett, az ahhoz tartozók lettek a fogók, a többiek meg elrohantak. Akit a futók közül megfogtak, az lett a „számár”, és le kellett ülnie. Ez már igen vidám játék volt, s csak egy csereplap kellett hozzá és a fiúk, mert a cserepjátékot rendszerint a fiúk játszották.

A másik csoportban a fiúk és a lányok együtt játszottak: szaladgálás, bukdácsolás és kacagás mindenütt. Ugyanis szembehunyósdit játszottak. Az egyik gyerek behunyta a szemét, és elkiáltotta magát: Vigyázz! A többiek körülötte futkároztak, akit elkaptak közülük, annak kellett helyette behunynia a szemét. Hogy valóban behunyta-e a szemét, azt nem merem állítani!

Másutt meg köcsögösdit játszottak. Egyik gyerek a közepén ült, őt köcsögnek nevezték. A többiek körbe-körbe körülszaladgálták és rángatták, piszkálták, sőt rá is ütöttek. A köcsög körbefordulhatott, de felkelnie nem volt szabad. Akit elcsípett, az ült le a helyére köcsögnek.

A köcsögöt hamar megunták, s helyette máris új játékba kezdtek, amit kákakeresésnek neveztek. Mindannyian körbe leültek. Az egyik gyerek kezében kákából font kötél darabka volt. Körbejár, s a kötelet észrevétlenül letette valamelyik társa mögött. Ha az, aki mögött letette, nem vette észre, akkor azt ütni kezdte, annak pedig futnia kellett előtte, míg vissza nem tért a helyére. Ha észrevette, akkor az kergette körbe a letévt, és közben ő ütötte addig, míg a helyére nem ült!

Látványosságok a görögök ünnepi lakomáin

Az athéni görögök általában egészséges és józan életmódot folytattak. A kedvenc csemegéjük volt az olajbogyó, a füge, a szőlő és a sajt. Az étkezéshez csak kevés bort fogyasztottak, azt is vízzel hígítva.

A görögök ősi szokása volt a vendéglátás. A főétkezés a vacsora volt, a lakoma napnyugta után kezdődött, és gyakran kora hajnalig is eltartott. A lakoma első része evéssel telt el. Majd vidám beszélgetések, tréfalkoztás következett, miközben vízzel hígított bort kortyolgattak. Ilyenkor megjelentek a bohócok, zenészek, táncosok és szórakoztatták a vendégeket.

A következő leírás Kálliasz, a dúsgazdag athéni polgár lakomájáról szól.

Amikor az étkezés befejeződött, a szolgák ezüstkancsóból vizet öntöttek a vendégek kezére. Kézmosás után illatos kenőcsöket szolgáltak fel. A vendégek mirtuszágból font koszorút tettek a fejükre, és görög szokás szerint díszes kerevetekre heveredtek. A szolgák nagy edényekben vízzel vegyített bort hoztak. Közben a vendégek fuvalakíséret mellett isteneiket dicséző dalokat énekeltek.

Azután a táncmester lépett tanítványaival a terembe. A fuvalázó lányt egy fiú lanton kíséerte, míg a táncosok vígan lejtették a táncukat. Majd hosszabb szünet következett. Ezalatt a tréfamester viccelődésére magára terelte a figyelmet. A táncosokat utánozva bohóckodással, nevetséges mozdulatokkal fokozta a jó hangulatot.

Amikor a produkció véget ért, a vendégek jókedvűen köszöntek el a házigazdától, és sokáig emlegették a jól sikerült lakomát.

Összeállította: Uri Ferenc történész

LEXIKON

NEVEM:

Könyves Fanni.

HAJAM SZÍNE: Barna.

SZEMEM SZÍNE: Barna.

MAGASSÁGOM: 153 cm.

CÍMEM: 24430 Ada, Petar

Drapšin u. 36.

ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh

Károly Általános Iskola, 5. b.

OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Lazić

(Ambrus) Erika.

LEGKEDVESEBB

OSZTÁLYTÁRSAM: Bognár

Ivett.

KEDVENC OLDALAM A JÓ

PAJTÁSBAN: Tiniturmix.

KEDVENC KÖNYVEM: A

neveletlen hercegnő naplója.

MIT CSINÁLOK SZABAD

IDŐMBEN? Komputerezek,
tollaslabdázom, rajzlok.

KEDVENC SPORTJAIM:

Tollasozás és horgászat.

KEDVENC EGYÜTTESEM: Jessie

J. Price Tag ft. B.o.B. és David

Guetta – Turn Me ft. Nicki

Minaj.

KEDVENC ÉNEKESEM: Jessie J.

KEDVENC DALOM: Flo Rida.

MIT SZERETEK AZ ISKOLÁBAN?

A szünetet.

KEDVENC ÁLLATAIM: Kutya és

macska.

KEDVENC ÉVSZAKAIM: Tavasz,

nyár, tél.

MI LESZEK, HA NAGY LESZEK?

Cukrász.

HA LEHETNE, MIN

VÁLTOZTATNÉK? HOGYAN?

Összegyűjtenék pár gyereket,

s velük együtt rábeszelném

az igazgatót, hogy legyen

átfestve az iskola.

NO ÉS A SZERELEM? Nem

mondhatom el a nevét.

Ui.: Levelezőtársat keresek!

NEVEM:

Kállay Sándor.

BECENEVEM: Sányó.

HAJAM SZÍNE: Szőkésbarna.

SZEMEM SZÍNE: Kék.

MAGASSÁGOM: 152 cm.

CÍMEM: 24430 Ada, JNA u. 32.

ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh

Károly Általános Iskola, 5. c.

OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Mátity

Ilona tanárnő.

MIT SZERETEK AZ ISKOLÁBAN?

A matematikát és a németet.

LEGKEDVESEBB

OSZTÁLYTÁRSAM: Komáromi

Attila.

KEDVENC OLDALAM A JÓ

PAJTÁSBAN: Vicckupac.

KEDVENC KÖNYVEM: A tenger

foglyai.

MIT CSINÁLOK SZABAD

IDŐMBEN? Játsszom.

KEDVENC SPORTOM: Karate.

KEDVENC ÁLLATAIM: Kutya,

macska, mókus, leming.

KEDVENC ÉVSZAKOM: Nyár.

MI LESZEK, HA NAGY LESZEK?

Paleontológus.

HA LEHETNE, MIN

VÁLTOZTATNÉK? HOGYAN?

Több munkahelyet

létesítenék, és magasabb

fizetéseket vezetnék be,

illetve csökkenteném az

árakat.

NO ÉS A SZERELEM? Az én

szerelmem Varsi Anett.

NEVEM:

Pálf Paula.

BECENEVEM: Palcsi.

HAJAM SZÍNE: Barna.

SZEMEM SZÍNE: Barna.

MAGASSÁGOM: 142 cm.

CÍMEM: 24430 Ada, Vuk

Karadžić u. 32.

ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh

Károly Általános Iskola, 5. c.

OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Matic Ilona

tanárnő.

LEGKEDVESEBB

OSZTÁLYTÁRSAIM:

Enikő, Anett, Corien,

Ivett és Kitti.

MIT SZERETEK AZ ISKOLÁBAN?

Tanulni.

KEDVENC OLDALAM A JÓ

PAJTÁSBAN: Vicckupac.

KEDVENC KÖNYVEM: Geronimo

Stilton.

MIT CSINÁLOK SZABAD

IDŐMBEN? Elhívom a

barátaim, vagy tévézek és

sportolok.

KEDVENC SPORTOM: Majrette a

Venus táncklubban.

KEDVENC EGYÜTTESEM: Pitbull.

KEDVENC ÉNEKESEIM: Michel

Telo, Shakira.

KEDVENC DALOM: Nosa, Nosa

Michel Telo.

KEDVENC ÁLLATAIM: Nyúl, ló,

kutya, kacsa.

KEDVENC ÉVSZAKAIM: Nyár és

a tél.

MI LESZEK, HA NAGY LESZEK?

Tanár.

HA LEHETNE, MIN

VÁLTOZTATNÉK? Azon, hogy

matematikaórán ne izguljak.

HOGYAN? Úgy, hogy azt

hajtogatnám magamban,

nem izgulok, nem izgulok.

NO ÉS A SZERELEM? Szerelem?

Nem kötöm az orrotokra!

NEVEM:

Dorogi Dominik.

BECENEVEM: Fóka.

HAJAM SZÍNE: Barna.

SZEMEM SZÍNE: Kék.

MAGASSÁGOM: 149 cm.

CÍMEM: 24430 Ada, Moholi út

24/a.

ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh

Károly Általános Iskola,

5. c.

OSZTÁLYFŐNÖKÖM:

Matic Ilona.

LEGKEDVESEBB

OSZTÁLYTÁRSAIM: Lehócki

Péter és Páncsics Krisztián.

MIT SZERETEK AZ ISKOLÁBAN?

Tornát, matematikát,

magyart.

KEDVENC OLDALAM A JÓ

PAJTÁSBAN: Sztárvilág.

KEDVENC KÖNYVEM: Geronimo

Stilton.

MIT CSINÁLOK SZABAD

IDŐMBEN: Focizok és

játsszom az utcán.

KEDVENC SPORTOM: Kézilabda.

KEDVENC EGYÜTTESEIM: Skillet,

Breaking Benjamin.

KEDVENC ÉNEKESEM: Professor

green.

KEDVENC DALOM: N.E.R.D.

– Rock Star.

KEDVENC ÁLLATAIM: Macska,

kutya, kaméleon, kígyó,

krokodil.

KEDVENC ÉVSZAKOM: Nyár.

MI LESZEK, HA NAGY LESZEK?

Még nem tudom.

HA LEHETNE, MIN

VÁLTOZTATNÉK? Semmin

sem szeretnék változtatni.

NO ÉS A SZERELEM? Nincs

senki!

Maminti bemutatkozása

Maminti vagyok. A hajam színe zöld, a szemem és a ruhám ugyanilyen. Akkorra vagyok, mint egy fűszál. Van egy kis tarka pónim, aki fél fűszállal nagyobb nálam. Sellőnek hívják. Egy fatörzsben lakom Tündérfalván. Sok barátom van, akik szintén kicsik. Szeretek énekelni, táncolni. Apukám naptündér, ezért ő sárga, anyukám kék. Én így lettem zöld.

Bence Pozsgai Rebeka, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Maminti vagyok. Egy kicsi, zöld tündér. Más ruhám nincs, csak zöld. Azért kedvelem ennyire a zöldet, mert az erdő tündéreihez tartozom. Én Meseországából származom. Egy szép napon, mikor kimentem a házamból friss levegőért, ott találtam magam Mikka-Makkáéknál. A gyémántot útközben találtam, és mellette ezt a zöld varázsbotot. Ennek segítségével mentettem meg Dömdödömöt. De most már nem Meseországban, hanem Mikka-Makkáékkal lakom.

Smit Erik, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Az én nevem Maminti. Zöldfalván születtem, ahol mindenki zöld. Születésemkor kaptam egy varázspálcát, és elhatároztam, hogy mikor nagy leszek, körbejárom az erdőket, és segítek az erdő lakóin.

Eljött ez a nap. Megfogtam a varázspálcámat, és odavarázsoltam magam egy rétre. Kétségbeesetten kerestem a fákat, a mókusokat és a sünöket. Hirtelen leesett valami a fáról, egyenesen a fejemre. Azt hittem, hogy egy makk vagy egy dió, de egy kis zöld gyémánt volt. Rátettem a sapkámrá, miközben meghallottam a fák közül egy hangot. Egy ember kiáltott. Odasiettem, és láttam, hogy a fa ráesett. Ekkor megfogtam a varázspálcámat, és varázslattal felemeltem a fát. Nagyon jó érzés volt segíteni.

Az ember, akit úgy neveztek, hogy Dömdödöm, megköszönte a segítséget.

Cvitkó Nikoletta, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Én Maminti vagyok. Pöttöm város az otthonom, és szinte én is pöttöm vagyok.

Zöld színű vagyok, mert véletlenül megittam a zöldkúti vizet. Aki abból a vízből iszik, annak rögtön zöld lesz a teste. Ez történt velem is. A fejemen egy sityak látható és egy mákszem méretű gyémánt. Ezt még kiskoromban kaptam a szüleimtől. Ma már úgy hívnak, a Megmentő Mamiti. Azért hívnak így, mert a bajban mindenkin segíték.

Ilyen vagyok én.

Pámer Bence, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Én Maminti vagyok

Egy nap esett az eső, és egy boszorkány belevarázsolt egy esőcseppbe. Ha az a csepp ráesett egy növényre, rögtön olyan színe lett, amilyen a levélnek, fának, virágnak vagy más növénynek. Így olyan színe lett a benne levő kicsi tündérnek is. Tehát jómagam egy zöld levélre hullottam, és így kerültem a zöld tündérek csoportjába. Több barátom is van, de sajnos most segítenem kell az egyiküknek, Babetinek, így nem tudom őket bemutatni.

Katona Corine, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Én Maminti vagyok. Amikor megszülettem, picit voltam és zöld. Később az idő múlásával sem nőtem nagyra, mint a többiek. Kicsi maradtam, mint egy tücsök. A születésnapomra kaptam egy zöld sityakot, amin egy zöld gyémánt csillogott. Sokat bolyongtam az erdőben, és egy nap találtam egy varázspálcát. Csodás dolgokat műveltem vele. Egyszer a favágóknak segitettem egy hatalmas fa árrebb mozdtításában. Ők nagyon megörültek, és megszerettek. Azóta is velük élek. Varázserőmmel nap mint nap segítem a munkájukat.

Rica István, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Nyári olvasmányom

A nyári szünetben Gárdonyi Géza Láthatatlan ember című regényét olvastam.

Az író e művében az egész történetet a főszereplő, a Zéta nevű görög fiú mondja el. Tőle értesülünk a nomád hunok életmódjáról, ő meséli el a nagy katalaunumi csatát a hunok és a Kelet-római Birodalom között 451-ben. Sokat megtudunk a hun birodalom tündökléséről és bukásáról, ami Attila király halála után következett be 453-ban.

Az írónak e regénye szerelmi történet, de történelmi regény is egyben. Zéta a nevét görög gazdájától, Priszkosztól kapta, különben igazi neve Theofil volt. Édesapja a fiút 12 éves korában a konstantinápolyi rabvásáron adta el pénzért, hogy megmentse az otthon maradt 5 kisgyereket az éhhaláltól. Priszkosz úr jól bánt a fiúval, taníttatta őt, így lett belőle aztán művelt, okos ember. Nyolc évig szolgált a gazdájánál, akkor járt le a rabsági ideje. Teljesen szabad lett, de ő szeretett volna továbbra is a gazdájánál szolgálni. A római császár elküldte Priszkoszt és Zétát, mint követeket a hun királyhoz, Attilához, akinek székhelye a Tisza menti nagy sátortáborban volt. A fiú a hosszú úton megtanulta a hunok nyelvét is. Szőkevényeket szállítottak vissza Attilának, akik a római birodalomban húzódtak meg. A hunoknál a gazdag családok szilárd házakban, a szegények és a rabszolgák sátrakban laktak. A hun harcosok büszkéek voltak az arcukon látható forradásaikra, amit a harcokban szereztek. Zéta a sátortáborban látta meg Emóké, a gazdag hun leányt, és rögtön beleszeretett, de a lánynak nem tetszett a fiú, inkább lenézte őt. A lány titokban Attila királyba volt szerelmes, akinek tíz felesége volt és hat fia. Amikor a hun sereg támadásba indult a rómaiak ellen, Zéta is elment harcolni, mert eldöntötte, hogy végleg a hunok között akar élni. Reménykedett, hogy szerelme, Emóke meg fogja őt szeretni, nem úgy lett. A fiút egy olasz rableány, Dsidsia szerette nagyon, de Zétának nem kellett a lány. A katalaunumi csatában (a mai Franciaország területén) nem győzött egyik fél sem. Mindkét seregnek óriási veszteségei voltak, harc közben fölütötte fejét a pestisjárvány, amiatt is sokan meghaltak. Attila a Rajna partjáról táborába hozott egy királylányt, Ildikót, akit elvett feleségül. Emóké ez nagyon bántotta. Az esküvő másnapján Attila király meghalt. A népe szerint megmérgezték. Uralkodása 433–453-ig tartott. Ekkor a hun birodalom szétesett. Így lett vége Attilának, akit az „Isten ostorának” neveztek. A népvándorlás korának ő volt a leghatalmasabb barbár uralkodója. A királyt a Tisza medrébe temették, Emóke is vele akart menni a túlvilágra, ő is a hullámsírban lelte halálát. Zéta rájött, milyen sok szeretet, jószág van Dsidsiában, kezdte őt megszeretni, és magával vitte a lányt Konstantinápolyba.

Gárdonyinak e regénye izgalmas, tanulságos könyv, az olvasó szép élménnyel gazdagodhat olvasása közben.

Bata Réka, 8. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyararkanizsa

A széke

Nyolcéves koromban az íróasztalommal együtt kaptam egy széket is a szüleimtől.

Zöld színű. Mosolygós macik díszítik. Tarka a ruhájuk. Az egyiknek egy lepkeháló van a mancsában, mintha egy réten szaladgálna egy gyönyörű pillangó után. A széke támlája ovális alakú, öt kereke van. Kényelmes. Ez azért fontos, mert egy fárasztó nap után nyugalom áraszt el, ha beleülök. Ilyenkor elmerengek a történetekben. Ha rossz napom volt, töprengek, hogy mit rontottam el, és azon, hogyan javítom ki a hibáimat, ha pedig jó, akkor elégedettséggel gondolok vissza. A székeken mindig megtalálom a megoldást és a vigaszt is. De nem csak erre szolgál. Sokszor csak forgok addig, amíg az egész világ elkezd forogni körülöttem. Ilyenkor minden feszültség elszáll belőlem.

Ezt jelenti nekem a széke, a menedéket, a megnyugvást. Ha elmegyek otthonról, a mentsváram visszavár.

Kolompár Blanka, 5. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Napfényfürdőben

Elhatároztuk, hogy a hétvégén elmegyünk a szegedi Napfényfürdőbe.

A testvérem és én nagyon be voltunk zsongva. Korán reggel indulunk, hogy a határon ne kelljen sokat várni. Hamar megérkeztünk, és az épület alatti parkolóban álltunk meg az autóval. Megvettük a jegyeket, és kaptunk karszalagokat, melyek segítségével átjuthattunk a benti fürdőből a kinti medencékhez. Mikor kiléptünk a füves területre, nagyon szép látvány fogadott bennünket, csodálatosan elrendezett virágok, fák, bokrok. Kinéztünk magunknak egy jó helyet, és letelepedtünk. Amint körülnéztem, engem rögtön elcsábítottak az izgalmas csúszdák. Felpattantam, és máris indultam, hogy kipróbáljak néhányat! Összesen tizenegy csúszdát számoltunk össze, ezekből négy kültéri és hét beltéri. Voltak olyan magas csúszdák, amelyekre csak lifttel lehetett feljutni. Voltak spirálszerűen tekervényesek, tölcsér alakúak, enyhén hullámosak, de voltak félelmetesen meredek is. Ezenkívül volt pezsgőfürdő és sodró medence. Időnként, amikor megéheztem, jólesett az otthonról hozott, előre elkészített szendvics. Amit csak lehetett, mindent kipróbáltam.

Nekem nagyon tetszett ez a nap, és főként emlékezetes maradt.

Szabó Dávid, 5. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Ötödikes lettem

Hát eljött, eljött a várva várt nap, ötödikes lettem.

– Hé-kás! Hova sietsz? – kérdezte anyu szeptember 3-án reggel.

– Anyu, te is siess! Ötözz fel! – mondtam, miközben kapkodtam a ruháim és a dolgom után.

– Ne siess annyira, még... még, nem is tudom, hány óra!

– 7.30, és én el fogok késni!

– Dehogy késel el! – legyintett anyu.

Anyu felöltözött, közben már indulni akartam.

– Várd meg a reggelit!

Gyorsan reggeliztem, és indultunk anyuval iskolába. Ismét elsősnek éreztem magam az iskola udvarában. Ekkor csöngettek, és jött értünk az osztályfőnök, majd az óráink következtek. Mindegyik tanár bemutatkozott. A szerbóra jó volt. A torna gyorsan elmúlt. A matematika kifogástalan. Van két új osztálytársunk.

Az első nap jól telt el, nekem tetszett.

Kisutcai Szilárd, 5. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Emlékezetes kirándulás

A szünet számomra igazán izgalmas volt, mert a keresztszüleim elvittek Erdélybe.

Jártunk a tordai hasadéknál, fürödtem a nagy Medve-tóban, láttam taplógombát, de igazán nagy élmény az volt, amikor elmentünk Farkaslakára. Ez a falu Tamási Áron szülőhelye. Megkerestük a házat, ahol élt, és meglepetésünkre a bácsi, aki ott karbantartó, Tamási Áron unokatestvére. Ő mesélt nekünk az íróról. Nagyon érdekes volt megtudni, hogyan élt egy ilyen híres ember, hova járt iskolába. Kiderült, hogy a szülei csak azért írárták iskolába, mert kilencévesen ellátta a bal hüvelykujját, és úgy gondolták, hogy majd nem tud fizikai munkával pénzt keresni. Tamási Áron azt akarta, hogy kidobják az iskolából, ezért eldöntötte, hogy nem tanul. Mivel mégsem dobták ki, elkezdett tanulni, és a legjobb diákok közé került. Igazán példamutató nekünk, diákoknak, hogy elhatározással és akarattal mennyi mindent el lehet érni. Talán számomra ezért is legemlékezetesebb élmény a farkaslaki kirándulás.

Erdélyben öt napot töltöttünk, ami nagyon gyorsan elmúlt. Emlékezetes volt a hegyek között utazni, elsuhanni a fenyőfák alatt. Remélem, lesz még alkalmam eljutni azokra a helyekre, ahol akkor jártunk, és még más tájat is felfedezni. Most már azt is tudom, hogy erős akarattal és elhatározással sikerülhet is.

Mák Emese, 6. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

RÜGYFAKADÁS

Helyszíni közvetítés

Adonyban járunk, ahol elkezdődött a kukoricaszedés.

Esténként az emberek összegyűlnek egy-gy tanyán, hogy a pattogó tűz mellett megfosszák az udvarban lévő kukoricát. Azt tartják, aki először talál piros csövet a lányok-legények közül, annak lakodalma lesz az ősszel.

Itt hallottunk Dalos Esztiről is. Eszti szép, fiatal, árva lány volt. Az aratókkal dolgozott kora reggeltől késő estig. Az éjszakát is a mezőn töltötte. Amikor mindenki elaludt, Eszti fölkerekedett, és elszökött Tuba Ferihez, a juhászhoz. A ruhája elszakadt, talpát a tarló felsértette, de ez őt nem érdekelte, nem érezte, ment a szerelméhez. Megtörtént a baj, Eszti áldott állapotba került.

Mire a helyszínre érkeztünk, a lánnyal már nem tudtunk találkozni.

– Nem bírta elviselni, hogy a falu a szájára veszi és kiközösíti – mondta egyik ismerőse –, így hát öngyilkos lett.

Mikor Tuba Ferkó hazatért, akkor tudta meg, mi történt szerelmével. Ő sem volt hajlandó nyilatkozni az esetről, sietett ki a temetőbe.

Most érkezett a legfrissebb hír, miszerint Tuba Ferkó leugrott a falu templomának tornyáról.

Ha az életben nem sikerült, a halálban már együtt vannak, és nem szólja meg őket senki.

Adonyból Rózsa Boglárka tudósított.

Rózsa Boglárka, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Ha ma élne Dalos Eszti

Érdekes... Mennyi minden változott alig pár év alatt...

Fejlődött a tudomány, az emberek gondolkodása és szokásaik. Erre szeretnék most kitérni. A nagyszüleinktől, dédszüleinktől gyakran halljuk, hogy „bezzeg az én időmben”... és ilyenkor én elkezdek gondolkodni. Vajon, hogy is volt akkoriban? Nemrég olvastam Arany János balladáját, amiben szó volt egy Dalos Eszti nevű lányról, aki házasság nélkül esett teherbe, és emiatt elítélte őt a falu, ő pedig belehalt a bánatba. Elképesztő, hogy alig pár éve ez még bűnnek számított. De vajon mi lenne ezzel a lánnyal, ha mostanában történe vele ilyesmi? Meglehet, hogy itt falun kicsit furcsállnák, főként az idősebbek. De szerintem az inkább dicséretes, ha egy lány fiatalon anyuka lesz, és ezt falvállalja, nem pedig megöli gyermekét, vagy elhagyja, örökbe adja.

Ha Dalos Eszti napjainkban élne, biztosan nem lenne gond, ha megszülné gyermekét, és egyedül nevelné. Amennyiben nem tudná ezt megtenni, nevelőszülőknek is adhatná. Sajnos vannak olyan családok, akiknek nem születhet saját gyermekük, de mindent megtennének érte. Véleményem szerint az, hogy őt ebben az időben elítélték, szörnyű, mert egy baba születése áldás, nem pedig átok. Örülök, hogy az emberek felfogása változott, és nem olyan maradi, primitív világot élünk, mint régen.

Bakos Alexandra, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

A titokzatos labda

Egy labda,

Nocsak ki dobhatta?

A szomszéd Pistike vagy a kis Lilik,

Vagy a Palkó bácsi a ligetben?

Lehet is, meg nem is,

Gyere érte, te csikis,

Visszaadom a labdát,

De kérek érte egy puszikát.

Jelačić Valentina, 6. osztály, Széchenyi István iskola, Szabadka

RÜGYFAKADÁS

A kedvenc fám

Régebben egy diófa volt az udvarunk közepén, és ezt szerettem a legjobban. Ha nem voltam a szobámban, akkor anyukám már tudta, hol rejtőzködöm: a diófa lombjai között. Szívesen mászkáltam le-föl, és akár még ott is uzsonnáztam. Az egyik ágra mindig rátámaszkodtam, és olyan sokáig nézelődtem az ágak közül egy helyben, hogy már a nyakam is megfájdult, és nagyon roppant.

Amikor ideért az ősz, gyakran várt rám a száraz levelek takarítása. Ahelyett, hogy összeszedtem volna a lehullott leveleket, ugráltam rajtuk. Így a munka nem haladt. Állandóan a diót ettem, és nem adtam belőle senkinek.

A diófa sűrű lombzatú és terebélyes. Szép természetes színével minden gyermeket vonz. Amikor az utcán a diófák mellett sétálok, az én diófám képe kerül a szemem elé, így mindig rá emlékezem. Ilyenkor rákérdezek magamra, miért vágják ki az én diófámat? Erre a választ a mai napig sem kaptam meg. A nagytatámnál van egy fiatal diófa, de azt soha nem fogom jobban szeretni, mint az enyémet, mivel az enyém különleges olajzöld színű volt.

Szép lenne minden udvarba ültetni, mert egy kis mennyország lehetne belőlük. Ezért különleges a diófa, és ajánlanám annak, akinek nincs, hogy ültessen, mert jó barátok lesznek.

Bitó Livia, 5. osztály, Miloje Čiplič iskola, Törökbecse

Párbeszéd

(Andersen: A teáskanna című meséje alapján)

- Jaj, de szerény ez a teáskanna! – mondták az irigykedő csészek.
- Nem is olyan alázatos, mint ahogy ő ezt magáról gondolja – szólt bele a tejszínes kancsó is.
- Ő a legcsúnyább! – kiáltott fel a cukortartó.
- Nagy pletykába fordult a készletek beszéde.
- Te mit gondolsz? – kérdezte a cukortartó a tejszínes kancsótól.
- Miért nem beszél soha a teáskanna a fedeléről? – tanakodtak a csészek gúnyosan.
- Szerintem azért, mert ami már csorba, nem mutat jól a fején – válaszolták kacagva a csészek.
- Jobb is, hogy elkerült innét! – hangoskodott a cukortartó.
- Szerintem ő már nem a készletünk része – felelte a tejszínes kancsó.
- Igazatok van – válaszolt a készlet többi tagja.
- Ez a teáskanna számunkra megszűnt, és nem tartozik a családukból – tört ki a mély és hangos nevetés a konyhában.

Szedlár Dániel, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Csacsi rímek

Kétségbeesés

Én hiába tanulok,
ötösöket nem kapok.

Szerelmi vallomás

Ha velem vagy virágom,
a körmömet lerágom.

Étkezési rendszabály

Hiába szép ez a kenyér,
kolbász nélkül semmit sem ér.

**Mészáros Noémi, 6. osztály,
Kis Ferenc iskola, Szilágyi**

Kétségbeesés

Odavagyok teljesen,
nem rózsás a helyzetem!

Szerelmi vallomás

Szeretem magát örökre,
hasonlítok most egy ökörrre.

Étkezési rendszabály

Az az örök nagy szabály,
nehogy mindig bekajálj!

**Tari Eleonóra, 6. osztály,
Kis Ferenc iskola, Szilágyi**

Kedves Pajtások!

Múlt heti ígéretemhez híven ma válogatást olvashatok a Mamintíróról szóló történetek közül. **Az adai ötödikesek (5. b és 5. c)** dicséretére mondom, hogy szerintem a 36 Maminti-bemutakozásnak Lázár Ervin, a kicsi zöld tündérről szóló mese írója is örülne.

Mák Emese hangulatos, színes útirajza Erdélybe vezeti az olvasót. S nem véletlen, hogy Farkaslaka kerül az írás középpontjába, hiszen Tamási Áron nyelvének gazdagsága, szépsége Emese fogalmazásán is nyomot hagyott. De az író szülőházában tett látogatás újabb életrajzi adattal gazdagította Mák Emese ismereteit (s általa a miénket is), miszerint „...elhatározással és akarttal mennyi mindent el lehet érni!”

Bata Rékát Gárdonyi Géza vezette el Attila hun király udvarába. Réka olvasmányélménye bizonyítja, hogy érdemes elolvasni Gárdonyi Géza regényét.

A csantavéri nyolcadikosokat Arany János Tengerihántás című balladája ösztönözte arra, hogy mai felfogással, és eszközökkel nyúljanak a témához. Így született egy „helyszíni közvetítés” és egy elmélkedő írás Dalos Eszti és Tuba Ferkó tragédiájáról.

Azok is találnak olvasnivalót a mai Rügyfakadásban, akik vidámságra vágnak és szeretik a játékot. **A Csacsi rímek, A titokzatos labda, a Párbeszéd** igyekeznek kielégíteni az ilyenemű igényeket.

A múlt heti küldeményeket a következőknek köszönöm:

Csantavér: Bakos Alexandra (2 írás), Fekecs Árpád, Fekecs Orsolya, Gábor Tímea, Leonov Vörös Tamás, Nagy Enikő, Oláh Barbara, Rózsa Boglárka, Szedlár Dániel, Széles Enikő és Virc Martin;

Magyarkanizsa: Bata Réka, Dobó Szabolcs, Szekeres Laura, Újhelyi Dávid és két iskolanapi hír Cvitkó Beától meg Pióker Bencétől;

Óbecse, Samu Mihály iskola: Brada Tamás, Erdélyi Szabina, Fleisz Szabina, Kéring Kinga, Kiss Kornélia, Kisutcai Szilárd, Kohajda Tamás, Kolompár Blanka, Lénárt Zsanett, Márk Emese (2 írás), Petrényi Eleonóra, Szemő Nikolett, Talpai Előd. Naplórészletet küldött: Fleisz Szabina, Lénárt Zsanett, Pataki Zsófia, Petrényi Eleonóra, Pozder Charlotte, Szerda Valentina és Tölgyesi Zsolt;

Szabadka, Széchenyi István iskola: Jelačić Valentina;

Szilágyi: Mészáros Noémi és Tari Eleonóra;

Törökbecse: Bitó Szilvia;

Zenta, Thurzó Lajos iskola: Abonyi Zsóka, Bálint Olivér, Csizmadia Annabella, Kalocsai Dávid, Szabó Dávid és Törteli Réka.

Üdvözléssel:

Tomán Mária

Josh Brolin

Josh Brolin tinifilmekben kezdte pályafutását, ezért a filmes szakma kezdetben nem is figyelt fel rá. A gördeszka hőseként szerették meg a rajongók, azóta viszont több filmben nyújtott értékelhető alakítást, többek között természetesen a Coen fivérek A félszemű című westernfilmjében, amely több díjat is kapott. Mostanában a Sötét zsaruk harmadik részében láthatjuk. Képzelt interjúnkban Josh Brolint faggatjuk, hogyan vált a gördeszka hősből vadnyugati hőssé, majd pedig sötét zsaruvá, azaz fiatal K ügynökké.

– Mindig is színésszettel szeretnél volna foglalkozni?

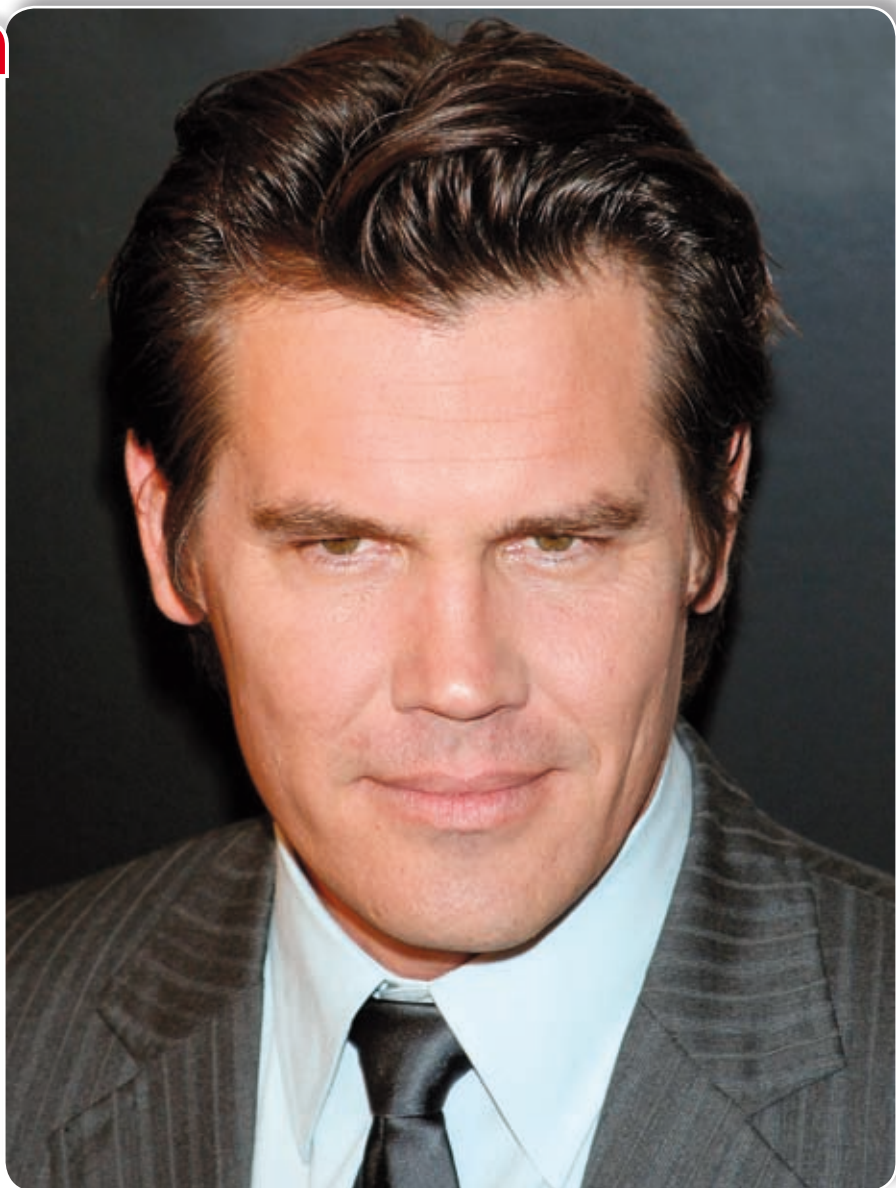
– Apám valóban színész, rendező és producer volt, anyám pedig tévés munkatárs. Mindemellett a húgom és én egy lovastanyán nevelkedtünk. A szüleim tehát filmes körökben mozogtak, de engem nem a film vett körül, hanem az üzleti élet. Hogy mi-
ben láttam én az üzletet? Nos, kezdetben szakács szerettem volna lenni, eszem ágában sem volt apám üzleti dolgait továbbvinni. Nálunk semmi sem volt egyértelmű, apámat az üzlet, anyámat az állatok jogai érdekelték. Talán emiatt foglalkozok részvényekkel és környezetvédelemmel egyaránt a színészet mellett.

– Ezek szerint a világ szegényebb lett egy szakáccsal és gazdagabb egy színésszel?

– A film mindent megpecsételt, különösen a hősokról szólók. Bármennyire is röhejes, az életemet valójában Batmannek köszönhetem: apám és anyám akkor ismerkedtek meg, amikor anyám rendezőasszisztensként dolgozott egy tévés Batman-sorozat létrejötténél.

– Te milyen hős lettél?

– Miután gyerekszínészként játszottam a Kincskeresőkben, én lettem a „gördeszka hőse”. Ez volt a Thrasin’, vagyis a gördeszka love story-nak emlegetett film. Valójában ekkor kezdett érdekelni igazán a színészet. Valaki azt mondta rám, hogy díjnyertes vagyok. Nekem egészen más volt a véleményem. Majdnem összeroskadtam, amikor megnéztem a bemutatót. Úgy vélem, hogy rémesen alakítottam. A továbbiakban tehát sokat foglalkoztam azzal, hogy képezem magamat. Szerepeltem is sok tévéfilmben és színházban is. A színházat sokáig jobban szerettem a mozinál. Nem volt ez mindig így. Az igazat megvallva a középiskolában is csak azért választottam a színészeti osztályt,

mert nem volt más, ami érdekelt. Lázadtam is akkortájt minden ellen, ami körülvett, egy punkegyüttes tagja is voltam.

– Miért tiltakoztál ennyire a színészi pálya ellen?

– Mint mondtam, engem mindig az üzleti élet vett körül. Nem tetszett a pénzügyi ingadozás, amit észleltem a filmvilágban. Ami még mindig nem tetszik, az a politika befolyása. Valójában nem a színésszettel volt bajom, hanem mindazzal, ami irányítja a filmek létrejöttét. Azután mégis beadtam a derekam, és színész lettem.

– Mikor jött el számodra az elismertség?

– Talán a kilencvenes években. Igyekeztem minél szorgalmasabb lenni, és sok filmben szerepelni. Több horrorban is játszottam akkortájt. A Mimic – a júdás faj forogatókönyve különösen megragadott. Közben még néhány filmben játszottam.

– Mit hozott számodra ez az új évezred?

– Az egyik legnagyobb szerepemet Az árnyék nélküli című filmben, habár a kritikusok ezt is vegyesen fogadták. A 2010-es évhez közelítve viszont egyre jobban dicsérték a filmeket, amelyekben játszottam. A szakma felfigyelt a W-re, a Nem vénnek való vidékre, az Amerikai gengszterre és Milkre. Ezeket a filmeket díjzón követte, akkoriban tényleg lubickoltam.

– Mostanában is élvezed a sikert?

– A félszemű ugyancsak nagy port kavart, habár a kritikusok itt is inkább szidták, azt mondták, túl erős jellemű vagyok ahhoz, hogy egy meghunyászkodó karaktert játsszak el. A Sötét zsaruk harmadik része pedig egy egészen más módon történet. A jövőben is arra törekszem majd, hogy minél sokoldalúbb legyek.

L. M.

Hans Christian Andersen

A császár új ruhája

Hajdanában, öreg időkben, élt egy hatalmas császár, aki a díszes, szép ruhákat becsülte a legtöbbre a világon. Arra költötte minden pénzét, hogy szebbnél szebb ruhákban pompázhasson.

Nem örült derék hadseregének, színházba sem kíváncsított, még kocsikázni sem akart az erdőben, ha új ruháját nyomban nem mutogathatta. Más-más ruhát öltött a nap minden órájában; ahogy más becsületes királyról mindig azt hallani: „Most éppen az ország dolga-iról tanácskozik” – erről a császárról mást se mondtak: „Most éppen öltözködik.”

Vidám volt az élet a császár városában; odatódult messze földről a sok takács, szabó, szövőasszony.

Egy nap aztán két csaló állított be a császári palotába. Azt mondták magukról, hogy takácsok, s olyan kelmét tudnak szőni, hogy a kerek világon nincs hozzá fogható. Nemcsak hogy páratlanul szép a színe meg a mintája, de van egy bűvös tulajdonsága is: akik méltatlanok a tiszttségükre, vagy buták, mint a föld, azok előtt láthatatlanná válik a kelme.

„Ez volna még csak a nagyszerű ruha! – gondolta a császár. – Felöltönném, s egyszeribe megtudnám, kik azok az országomban, akik méltatlanok a tiszttségükre, vagy buták, mint a föld. Megszövetem azt a kelmét!”

És kiszámoltatott a kincstárából száz csen-
gő aranyat a csalóknak, megparancsolva nekik, hogy nyomban lássanak munkához.

Azok föl is állítottak két szövőszéket, s úgy tettek, mintha dolgoznának, de persze csak a levegőt szövögették. Odahordatták a legfinomabb selymeket, aranyfonalakat, de mindent a zsebükbe gyömöszölték, és buzgón dolgoztak az üres szövőszéken, szőtték a levegőt sokszor késő éjszakáig.

– Megnézem, mennyire haladtak a munkával – mondta egy napon a császár. Bizony egy kicsit furcsán érezte magát, mert eszébe jutott a kelme bűvös tulajdonsága; neki magának ugyan nem kellett tartania attól, hogy a kelme tiszttségére méltatlannak vagy ostobának mutatja, de azért jobbnak látta, ha előbb odaküld valakit megnézni, miféle is az a kelme.

A városban, persze, mindenki hallott már a kelme bűvös tulajdonságáról, s előre várták, hogy megtudják: nem haszontalan vagy ostoba ember-e a szomszédjuk.

– Előbb az én derék, öreg miniszteremet küldöm be a takácsokhoz – határozta el a császár. – Meglátja ő mindjárt, milyen az a kelme, mert nagy eszű ember, és méltó a tiszttségére.

Bement hát a derék, öreg miniszter a takácsok szobájába; ott ült a két csaló az üres szövőszék előtt, és buzgón szötte a semmit.

– Uramisten – rémült meg a miniszter, amikor belépett –, én bizony semmit sem látok! – És meresztette a szemét, meg is dörzsölte, de hiába. Hanem persze nem árulta el magát.

A két csaló nyájasan közelebb tessékelte, s azt tudakolta, hogy tetszik a bűvös kelme: szép-e a színe, finom-e a mintája. A szegény öreg miniszter csak bámulta a szövőszéket; de bizony nem látott semmit.

Nem hát, hiszen a levegőt senki se láthatja!

„Istenem, istenem – töprengett magában a szegény miniszter –, hát csakugyan buta volnék, mint a föld? Ezt bizony nem tudtam, de ne tudja meg más se! És hogy méltatlan volnék a tiszttségemre? Nem, nem áru-
lom el, hogy semmit se látok!”

– No, hogy tetszik? – kérdezte az egyik csaló, miközben fürgén járt a keze.

– Nagyon szép. Csodálatosan finom! – felelte az öreg miniszter, s még a pápaszemét is az orrára biggyesztette. – Gyönyörű a mintája, páratlanul szép a színe. Majd megmondom a felséges császárnak, hogy nekem nagyon tetszik.

– Nagy örömet szerez vele – mondták a takácsok, aztán apróra elmagyarázták a szövés mintáját és a színeit. Az öreg miniszter hegyezte a fülét, hogy szóról szóra elmondhassa a császárnak. El is mondta.

A csalók most még több pénzt, selymet és aranyat kértek, azt mondták, szükségük van rá a munkához. Megint zsebre gyömöszölték mindent s szőtték tovább a semmit.

Hamarosan egy másik rangos udvari embert küldött a császár a takácsokhoz, a főhopmestert: nézze meg, mennyire haladtak a munkával, mikor készül el a kelme. Ez a rangos úr is úgy járt, mint a miniszter: nézett, meresztette a szemét, de mert ahol semmi sincs, ott semmit se látni, hát ő se látott egyebet az üres szövőszéknél.

– Ugye, gyönyörű ez a kelme? – kérdezték a csalók, s neki is elmagyarázták a mintát, ami ott se volt.

„Buta nem vagyok! – mondta magában a főhopmester. – Akkor hát méltatlan vagyok a tiszttségemre. Bizony különös, de ezt nem kell megtudnia senkinek.” Magasztalta hát a kelmét, amit nem látott, nem győzte dicsérni szép színeit, pompás mintáját.

– Valóban gyönyörű! – jelentette a császárnak.

A városban másról se beszél a nép, mint a csodálatos kelméről.

Végre a császár is rászánta magát, hogy megnézzé, még szövés közben. Válogatott kíséretével – köztük volt a derék miniszter meg

a főhopmester is – benyitott a furfangos takácsokhoz, akik serény kézzel szőtték a levegőt az üres szövőszéken.

– Ugye, gyönyörű, felséges uram? – kérdezte a két rangos udvari ember, aki előzőleg már járt ott. – Látja felséged a páratlan mintáját, a csodálatos színeit? – S az üres szövőszékre mutattak, mert azt hitték, a többiek látják a kelmét.

„Micsoda?! – gondolta ijedten a császár. – Hiszen ez szörnyűség! Buta volnék, mint a föld? Vagy méltatlan a császári trónra? Rettenetes dolog!” De fennhangon azt mondta:

– Szép, csakugyan szép. Megnyerte felséges tetszésemet. – Elégedetten bólintott, és meresztette szemét az üres szövőszékre, nehogy megtudják, hogy semmit se lát. Fényes kísérete ugyanúgy tett: nézték a szövőszéket, mintha láttak volna rajta valamit, s nagy buzgón bólogtattak:

– Gyönyörű, gyönyörű! – És azt tanácsolták a császárnak, hogy a küszöbön álló fényes ünnepi körmenetre vegye föl először a csodálatos ruhát. – Remek, pompás, csodálatos! – járta körbe; mindenki szívből örült, és a császár nyomban kinevezte a két csalót „császári udvari főtakácsnak”, s lovagrendet tűzött a gomblyukukba.

A körmenet előtti napon hajnalig virrasztott a két takács; nagy sereg gyertyát gyújtottak, hadd lássa odalenn a nép, milyen nagyon iparkodnak a császár új ruhájával. Aztán úgy tettek, mintha leemelnék a kelmét a szövőszékről, nagy ollókkal szabdalták, teregették a semmit, varrótűket villogtattak a levegőben, s jelentették:

– Elkészült a felséges császár új ruhája!

A császár maga ment a takácsokhoz fényes kísérettel; a két csaló magasra emelte a karját, mintha tartana valamit, s buzgón sürgött-forogott:

– Tessék a nadrág! Tessék a kabát! Tessék a palást. Könnyű, mint a pókháló, aki viseli, úgy érzi, mintha semmi sem volna rajta, de hát éppen az a nagyszerű.

– Bizony, az a nagyszerű – bólintottak rá a rangos urak, de nem láttak semmit, mert a levegőt senki se láthatja.

– Kérjük felségedet, kegyeskedjék levetni a felsőruháit, hadd adjuk fel az újat itt a tükör előtt! – serénykedtek a takácsok.

A császár levetette a ruháját, s a csalók úgy tettek, mintha az új ruha darabjait sorra ráadnák; megfogták a derekát, köréjé csavartak valamit – ez lett volna az uszály.

A császár irgett-forgott a tükör előtt.

– Ó, milyen jól illik, felség! Mintha ráöntötték volna! – lelkesedett a császár kísérete. – Páratlan a mintája, pompásak a színei! Sose láttunk hozzá foghatót!

– Odakinn már várnak a szolgák a selyemmennyezettel, amit majd felséged fölé tartanak a körmeneten – jelentette a császárnak a fő-főudvarmester.

– Megyek, már készen vagyok! – mondta a császár. – Ugye, jól festek? – Megint odaállt a tükör elé, s úgy tett, mintha, apróra szemügyre venné az új ruhát.

A kamarás urak, akiknek az volt a tisztségük, hogy a császár uszályát vigyék, lehajoltak, mintha fölemelnék az uszályt, sűrögtek-forgotak, úgy tettek; mintha vinnének valamit, mert persze ők se merték elárulni, hogy semmit se látnak.

Elindult hát a császár a körmenettel, méltóságosan lépkedett a selyemmennyezet alatt.

A nép pedig mind az utcán meg az ablakokban tolongott, és azt kiáltotta: – Milyen gyönyörű a császár új ruhája! Milyen gazdag az uszálya, s milyen jól illik neki! – Senki se merete megvallani, hogy nem lát semmit, hiszen akkor a többiek tisztességére méltatlannak vagy földbutának tartanák. A császárnak még egy ruháját se csodálták meg ennyire.

– De hiszen nincs is rajta semmi! – szólalt meg egyszer csak egy kisgyerek.

– Emberek, halljátok, mit mond az ártatlanság? – súgta az apja a többiek fülébe, amit a gyermek mondott.

– Nincs is rajta semmi! Ez a kisgyerek azt mondja, hogy nincsen rajta semmi!

– Nincs is ruha a császáron! – rivalgott fel végül a tengernyi tömeg. A császár nagyon megütközött ezen; maga is úgy vélte, hogy igazat mondanak, de azt gondolta „Most már tovább kell mennem, nem futhatok haza szégyenszemre!”

És még peckesebben lépegetett fényes kísérete élén, a kamarás urak pedig még buzgóbban vitték mögötte palástja uszályát – a levegőt.

Petőfi Sándor

Szeptember végén

*Még nyílnak a völgyben a kerti virágok,
Még zöldel a nyárfa az ablak előtt,
De látod amottan a téli világot?
Már hó takará el a bérci tetőt.
Még ifjú szívemben a lángsugarú nyár
S még benne virít az egész kikelet,
De íme, sötét hajam őszbe vegyül már,
A tél dere már megüté fejemet.*

*Elhull a virág, eliramlik az élet...
Ülj, hitvesem, ülj az ölembe ide!
Ki most fejedet kebelemre tevéd le,
Holnap nem omolsz-e sírom fölibe?
Ó mondd: ha előbb halok el, tetemimre
Könnyezve borítasz-e szemfödelet?
S rábírhatsz-e majdan egy ifjú szerelme,
Hogy elhagyod érte az én nevemet?*

*Ha eldobod egykor az özvegyi fátyolt,
Fejfámra sötét lobogóul akaszd,
Én feljövök érte a síri világból
Az éj közepén, s oda leviszem azt,
Letörölni véle könnyűimet érted,
Ki könnyedén elfeledéd hívedet,
S e szív sebeit bekötözni, ki téged
Még akkor is, ott is, örökre szeret!*

(1847)

Igazából azt kiabálja Andersen meséjében az igazmondó gyerekek, hogy: „A császár [a király] meztelen!” S így vált a hazugság lepleződéjét jelölő szállóigévé Európában, s talán az egész világon is. Mi is gyakran használjuk. A gyerekeknek szánt fordításokban tompították az élet a mondatnak: „Nincs is ruhája...” Pedig valójában nem is valódi meztelenségről, hanem a hazugság metaforájáról van szó. A mese ugyanis az emberi hiúságról, nagyravágásról, őszintétlenségről/álnokságról szól. Egyik érdekes vonása, hogy az igazmondó gyermekek kivül csak két pozitív hőse van még a mesének: a két csaló takács. S ez az igazi paradoxon. Az emberi álnokságot és hiúságot hazugsággal és csalással leplezik le... Pontosabban ezt használják ki saját gyarapodásuk érdekében.

Hans Christian Andersen (1805–1875) a legismertebb dán költő és meseíró. Egyik első magyar fordítója **Petőfi Sándor** felesége,

Kedves Olvasó Tanulók!

később (a forradalom és Petőfi halála után) a „Nemzet Özvegye” (Arany János által a „Szép Özvegy”) szereppel felruházott **Szendrey Júlia** volt. De ez egy másik történet, egy másik téma.

A császár új ruhája azt a mesei nyomvonalat folytatja, amelyen a Jó Pajtás mesepályázata révén elindultunk. Petőfi Sándor **Szeptember végén** című „káprázatos” költeményét pedig a Szendrey Júlia-történet és aktualitása hozta be rovatunkba.

Jó olvasást!

(E heti képünket a kiskőrösi szoborparkból Zámbo Illés ötödikes bácskertes tanuló hozta nektek! Bizonyára ti is sok képet készítettetek utazásaitok során. Csak egy kicsit kutatni kell, s megtaláljátok az irodalmi/történeti összefüggést!)

Bence Erika

Október a zenevilágban

Körülnéztünk, hogy kik kezdték az októbert új lemezzel.

Összeállításunkból te is megtudhatod, mely előadók igyekeznek ezúttal meghódítani a zenepiacot.

A törekeny szív

A közelmúltban jelent meg Leona Lewis új kislemeze Trouble címmel, a napokban pedig érkezik a harmadik albuma is. Ezzel éppen hat évvel a debütálása után jelentkezik új dallal a 2006-os X-Faktor győztese. A Trouble rádiós premierje augusztus végén volt. Az énekesnő azt állítja a dalról, hogy mély, érzelmekkel teli, és egy rosszra forduló szerelmi történetet mesél el. A Trouble tehát az énekesnő harmadik, Glassheart című albumának előfutára. A nagylemezen többek között Emeli Sande és Naughty Boy is közreműködött.

Összerakta a maradékot

Barbra Streisand az elmúlt öt évtizedben több mint hatvan albumot jelentett meg, talán már ő sem tudja mennyit. A stúdiómunkálatok során viszont szinte kivétel nélkül készültek olyan felvételek is, amelyek végül nem kerültek fel a lemezekre. Ezeket az eredeti felvételeket az énekesnő magánygyűjteményében őrzi. Most viszont elérkezettnek látta az időt, hogy a soha nem hallott dalok közül kiválasszon tizenegyet, és megörvendeztesse velük a rajongóit.

A gyűjtemény 1963-tól napjainkig vegyesen tartalmaz dalokat, és hogy mely dalok kerüljenek fel a korongra, azt maga Barbra

választotta ki. Az elmúlt évben fáradságot nem kímélve végighallgatta mindegyiket, míg végül összeállt a különleges anyag, amely a Release Me címet kapta, és nemrég jelent meg. A válogatás során az volt a legfőbb szempont, hogy a dalok megőrizték az eredeti hangulatukat. Az énekesnő azt mondta, örül az albumnak, és annak, hogy ezek a dalok megjelentek. Hozzátette, már akkor is elvárásolták ezek a szerzemények, és ez most is így van.

Barbra Streisand páratlan karrierje idején eddig tíz Grammy-díjat nyert, valamint ötvenegy arany-, harminc platina- és tizenhárom multiplatina album fűződik a nevéhez. Színésznőként is kimagasló teljesítményt nyújtott, kétszer kapott Oscar-díjat, ötször Emmy-szobrocskát és tizenkétszer Golden Globe elismerést érdemelt ki. Ült rendezői székben, volt producer, forgatókönyvíró, fényképész és író. Ha létezne jótékonyági verseny, abban is remekelne, hiszen alapítványa több millió dollár támogatást oszt szét a rászorulóknak.

Barbra legismertebb mégis talán a karakteres orráról lett, amelyet büszkén visel, és nem volt hajlandó „lecsérélni” kis piszére. Miért is tette volna, hiszen pályája során a világ legmenőbb férfiai heverték a lábai előtt, akik pont olyannak szerették, amilyen.

A várva várt lemez

A múlt héten jelent meg Ákos vadonatúj stúdióalbuma is, amely a 2084 címet kapta. A két év munkáját összegző, szinti popos hangzású anyag tizenhárom új felvételt sorakoztat fel. A CD-hez egy DVD is kapcsolódik, amelyre klipek és werkfilmek mellett az idei jubileumi SZIGET-es nagykoncert tízdalos koncertfilmje is felkerült.

Ákos albumainak megjelenését mindig nagy várakozás előzi meg, és így volt ez ezúttal is. Új dalokat tartalmazó anyaga legutóbb két évvel ezelőtt, 2010 őszén jelent meg, ez volt A katona imája, amely számtalan díjat kapott.

A legújabb, 2084 című korong tehát Ákos tizenhetedik magyar nyelvű szólóalbuma. A kiadványról máris két szerzeményt ismerhet a közönség: az Előkelő idegen az idén áprilisban kislemezként is megjelent, a Tipikus sztereót már augusztus óta játszzák a rádiók, klipje pedig másfél hónap alatt háromszázézer nézettséget produkált.

A nyolcvanas évek szinti hangzását idéző albumon a hangtervezéstől a komponálás-feljátszás-feléléklésen át a hangszerelésig minden Ákos munkája, de hallható rajta dr. Bözsöny Ferenc legendás bemondó narrációja is. Az album, mint említettük, ajándék DVD-vel jelent meg, amelyen szintén hallható az egész album, látható az Előkelő idegen és a Tipikus sztereó klipje is, de rajta van egy ötrészes werkfilm, amely az idei munkát örökíti meg, továbbá egy tíz dalos koncertfilm is, amelyet a 20. Sziget nulladik napjának fergeteges előadásán rögzítettek.

Összeállította: L. M.

Gaga és Tony

Lady Gaga a 86 éves Tony Bennett tavaly megjelent Duets II lemezén már énekelt egy dalt közösen a legendás nagyjágyúval. A The Lady is a Tramp sikerén felbuzdulva elhatározták, hogy egy közös dzsesszalbumot is kiadnak. Az ötlet Gagáé volt, az újabb együttműködést megelőző pillanatokra Tony Bennett így emlékezik vissza:

– Valójában az történt, hogy Gaga felhívott Új-Zélandról, és egyszerűen ennyit mondott: nagyon szeretnék egy dzsesszalbumot rögzíteni veled. A válaszom természetesen igen volt – mondta.

A sanzonénekes egyelőre nem árulta el, hogy pontosan milyen szerzemények szerepelnének majd a nagylemezen, tervei szerint viszont egy igen népszerű zeneszerzőt is felkérnek segítségül. Tony Bennett egyébként fáradszatóknak bizonyul. Viva Duets című nagylemeze e hó végén jelenik meg, és azt ígérte, amint lesz egy kis ideje, nekilát a közös lemez munkálatainak előkészítéséhez. Eközben Gaga a jövőre megjelenő új nagylemezén dolgozik, amely az Artpop nevet kapta.

A RHCP könyve

Újabb könyv jelent meg a Red Hot Chili Peppersről. Története a legendás zenekar elmúlt harminc évének egyáltalán nem szívbajos, szókimondó krónikája, amelyet saját szavaikkal mesélnek el. A kiadványt több mint háromszáz lenyűgöző fotó illusztrálja. Mullen Brendan könyve közvetlen, részletes, szórakoztató vagy épp megrendítő, helyenként pedig megbotránkoztató, vagyis kiválóan adja vissza a Red Hot Chili Peppers lényegét. Flea is elragadtatását fejezte ki:

– Rengeteg érzés és gondolat rohan meg, miközben nézem a könyvben szereplő képeket. Az első és legsekélyesebb a hiúság: vajon jól nézek ki ezen a képen? De ezen hamar túllépek, és megragad a fotó pillanata. Hogy milyen volt az az időszak, amikor az adott kép készült, és épp hol jártunk akkor gyönyörű, boldog-szomorú történetünkben. Az igazat megvallva, elég súlyos élmény ezeket a képeket végignézni. Eszembe jut, hogy mennyit változtunk az évek során, mennyi minden történt velünk, és közben az is kiderül, hogy tulajdonképpen nem változott semmi sem – továbbra is csak azt szeretnénk, mint eddig: menni előre, és közben valami nagyszerűt létrehozni. Amikor megnézem a fotókat, azokon minden ott van, nem rejtőzhet el semmi. Az őszinteség, a színlelés, a bátorság, az egyediség, a féktelen öröm, a melankólia és a pajzsok, amiket magunk elé emelünk, hogy megóvjuk a kis sebzett és sebezhető énjünket – mindez ott van a képeken – állítja Flea.

SZTÁRVILÁG

Találkoztak a lányok

A Destiny's Child szenzációs hírrel rukkolt elő: még ebben a hónapban válogatásalbumot adnak ki legnépszerűbb slágereikből. Beyoncé Knowles, Kelly Rowland és Michelle Williams már be is fejezték a stúdiómunkákat, a Playlist néven futó kollektív pedig a napokban jelenik meg a lemezboltokban, éppen 15 évvel azután, hogy a lányok első számú slágere, a No, No, No megjelent. Az album mindazokat a dalokat tartalmazza majd, amelyek a slágerlisták csúcsán töltöttek jó pár hetet, így a Say My Name, az Independent Women, és a Bootylicious is újra hallható lesz. A 14 dalból álló válogatás között megtaláljuk majd a 1999-es év sikerét a Bills, Bills, Billst, vagy a 2004-es esztendő toplistásait a Lose My Breath című eposzt, valamint a T.I. és Lil Wayne közreműködésével megszólaló Soldiert. A lánybanda fénykorában folyamatosan a slágerlistákat ostromolta és rekordokat döntögetett. A Survivor 2001-es megjelenése után két évig mindhárman szólóban próbálkoztak, majd újra összeálltak egy nagylemez (Destiny Fullfield) és egy gigaturné erejéig. A koncertsorozat végállomásán jelentették be, hogy végleg feloszlának. Ezután mindhárman szólókarrierrel próbálkoztak, amely kétségkívül Beyoncénak lett a legnagyobb sikere.

Kacsa vagy sem?

A rajongók már nem is tudják, hogy hányadán állnak az LMFAO tagjai. Redfoo és Sky Blu nemrég azt nyilatkozta, hogy ennyit volt és szólóban szeretnék folytatni a zenei pályájukat. Azonnal elterjedtek a pletykák, a lehetséges okokat boncolva. Egyik szerint Blu Sky jelenleg teniszedzőként (is) dolgozik, és ez lefoglalja, a másik szerint pedig csupán mardossák egymást az uncsitesók.

Mielőtt azonban a rajongók szeméből megeredtek volna a könnyek, előbb Redfoo, majd később Sky Blu is megerősítette, hogy szó sincs feloszlásról, csupán szeretnék magukat egy kicsit kivonni a reflektorfényből és a féktelen bulizásból. Egy darabig szeretnék saját magukra és projekteikre koncentrálni. Feltöltődnének, és ha készen állnak, újra belevetnek magukat a partizásba. Sky Blue ki is hangsúlyozta, hogy Redfoo és ő örökre partiarok maradnak, és továbbra is bírják egymást. Ezek után viszont nem tudni, hogy mikor gondolják meg újra magukat. Az elektro-hop duó 2006-ban alakult Los Angelesben.

Androidos fényképezők

Megtörtént az, amit a Jó Pajtás komputerrovatában már régen megjósoltunk: egy készülékként jelent meg a telefon és a fényképezőgép. Ha most valaki azt mondja: ez már régen megtörtént, hiszen ma már szinte minden mobillal lehet fényképezni – az a válaszom: hát, igen. Fényképezni bármivel lehet, sörösdobozzal is (újra divatban a Camera Obscura, sorra nyílnak az így készült fotókból a kiállítások). Itt azonban egy olyan készülékről van szó, amely előlről nézve IGAZI fényképezőgép, hátulról IGAZI okostelefon, belül meg mindkettő egyszerre, méghozzá jól összegyúrva.

Az EK-GC100 típusú Galaxy Camera hardveres szempontból szolid amatörgép (a fényképezőgépek között), de szoftveres téren valódi érdekesség. Ez utóbbi főként az Android 4.1 Jelly Bean operációs rendszernek köszönhető, melynek jelenléte olyan lehetőségeket hozott magával az okostelefonok világából, mint az opcionális 3G és 4G támogatás, valamint a microSIM foglalát.

Ami a vasat illeti, egy 21x-es optikai zoomra képes, 16 megapixeles, 1/2.33 hüvelykes BSI CMOS szenzorral és 23 milliméteres nagy látószögű optikával operáló kameráról beszélhetünk, melynek a lelke egy négymagos Exynos 4412 processzor, amit Mali-400MP grafikus gyorsító, 1GB RAM és – microSDHC kártyával bővíthető – 8GB belső tárhely egészíti ki. A masinának nem akadály, hogy 720 × 480 pixeles felbontásban 120fps sebességgel rögzítse a videókat, ami – valljuk be – nem semmi teljesítmény.

A gép hátoldalán egy 4,8 hüvelykes, 1280 × 720 pixel felbontású HD Super Clar LCD kijelző található, melyen kifejezetten kellemes lehet visszaneézni az elkészült felvételeket. Természetesen adott a WiFi, GPS, Bluetooth és az NFC modul is.

A 128,7 × 70,8 × 19,1 milliméteres és 305 grammos kütyü nagyon ígéretes, ám két nagy gyengesége is van: egyrészt nem kapott xenonvakut, így gyenge fényviszonyok között igen problémás a használata, másrészt akkumulátora 1650 mAh kapacitású, mely fokozott használat mellett gyorsan beadhatja a kulcsot.

A Samsung EK-GC100 Galaxy Camera az utolsó negyedévben landol a piacon, várható ára egyelőre ismeretlen.

Ja, és még valami. Mire e szöveg elkészült, kiderült: a Samsung Androidos gépe már nincs is egyedül a piacon – a Nikon is megjelentette saját Androidos fényképezőgép-mobiltelefon „öszvérét” Coolpix S800c néven, a Samsung gépénél egy hajszálnival gyöngébb teljesítménnyel...

Nikon Coolpix

Samsung Galaxy Camera

FN-LG

HOROSZKÓP

KOS

Könnyen előfordulhatnak kisebb-nagyobb súrlódások közted és osztálytársaid közt, de ha nem mindig az igazadért küzdesz, és kicsit kedvesebb vagy, elkerülhetők. Végtelenül fáradtan ébredsz, pedig a hétvégén sokat pihentél. Úgy tűnik, nagyon megvisel egy probléma, amin már hetek óta őrlődsz.

BIKA

Mindig legyél azon, hogy megtaláld az arany középutat. Hagyatkozz a latsan, de biztosan elvére, és próbáld nem csak fekete-fehérben látni a világot! Egy régi ismerősöd bukkan fel, de csak azért, hogy kihasználja azt, hogy te ismersz valakit, aki őt közelebb juttatja a céljához. Bosszús vagy, hogy érdekből közelednek hozzád.

IKREK

Ha elakadsz bizonyos feladatokban, szusszanj egy kicsit, és engedj szabadjárára a gondolataidat. Nem kell erőlködnöd, simán rájössz mindenre – csak idő kell! Most senki sem mondhatja meg neked, hogy mit csinálj és hogyan csináld! Vigyázz, mert ezzel a viselkedéseddel kivívhatod mások ellenszenvét.

RÁK

Nagyon kifizetődő dolog segítőkésznek lenni. Főleg, ha nem vársz cserébe semmit. Igencsak feltuningolja az ember önértékelését, ha tudja, hogy hasznos tagja a csoportnak. Szereted, ha olyan helyekre kell menned, ahol eddig még nem jártál. Most alkalmaid lesz rá.

OROSZLÁN

Nem kell, hogy a tanulás elvegye a szabad idődet is. Egy kis odafigyeléssel elegendő energiát fordíthatsz mindkettőre! Mosolygós hangulatban vagy, és ez egy személynek köszönhető, aki felvidített az utóbbi napok rossz dolgai után. Kezdesz egyre jobban megbízni benne, és úgy érzed, hogy ő is így érzi ezt.

SZŰZ

Egy olyan dolgot kérnek rajtad számon, amihez semmi közöd sincs. Rádásul, aki érdekelt ebben az egészben, sunyít, mert nem készült el a feladattal. Rosszul esik, hogy az egyik barátod megsértődik rád, mert visszautasítasz egy programot. Próbálsz kiengesztelni, de ő hajthatatlan.

MÉRLEG

Kimerítő lehet, ha olyasvalakivel kell együttműködnöd, aki más ütemben halad, mint te – de nem lehetetlen. Tartsd szem előtt a közös célt! Olyan döntést hozol, ami most nem is tűnik jó megoldásnak, de később beérik a gyümölcse. Néha kerülőutak kellene ahhoz, hogy később révbe érh.

SKORPIÓ

Élég nehezen viseled a társaságot, de azért még nem kell mindenkivel összeveszni. Gondold végig, amit mondasz, és beszélj normális hangnemben a környezetben lévőekkel! Vigyázz az értékeidre és a tárgyaidra, mert könnyen összetörhetsz valamit. A szétszórtságod szerencsére az iskolában nem veszélyeztet.

NYILAS

A héten nagyobb szabadságot kapsz, mint általában, úgyhogy élvezd ki minden pillanatát! Ettől függetlenül nem szabad megfeledkezned a tennivalóidról sem. Szívesen utaznál valahová. Egy vissza nem térő alkalmat szalaszthatsz el, mert később találsz magadnak utazótársat.

BAK

Ha valakinek az agyára akarsz menni, csak annyit kell tenned, hogy jól érzed magad a bőrödben. Brillírozz az osztályban, barátkozz a többiekkel – ő meg hadd főjön a levében! Félsz követni a szívedet, pedig most jó irányba húz. Néha hallgass a megérzéseidre, mert jó dolgokat súgnak.

VÍZÖNTŐ

Pörgős heted lesz, hiszen rengeteg feladatot kapsz. Próbáld alternatív megoldásokat keresni ahhoz, hogy minél gyorsabban és hatékonyabban meg tud oldani őket! Túl sok olyan információt tudsz meg egy személyről, amire nem számítottál. Már zavar, hogy úton-útfélen róla beszélnek, és te nem tudod eldönteni, hogy mi az igazság.

HALAK

Nem könnyű motiválnak maradni, amikor mindenki más csak punnyad, viszont igencsak ki tudsz tűnni a tömegből, ha egy kis erőt veszel magadon. Mindenholnan elkézel, akárhová mész. Valahogy olyan időzavarba kerültél, ami keresztülhúzza az egész napodat, mert folyton rohansz, hogy utolérjed magad.

Miért nem tudsz aludni éjjel?

Nem tudsz aludni? Fáradt vagy, de csak forgolódsz az ágyban? Nyolc órát pihentél, mégis fáradt és ideges vagy? Íme néhány oka, ami megmagyarázza a helyzetet, és segíthet kiküszöbölni a problémát.

1. Túl sok koffeint iszol.

A kávé, a kóla és a tea segít reggel, hogy magadhoz térj, de a túl sok koffein több kárt csinál, mint hasznot. Felpörget, gyorsítja a szívverést és nyugtalanra tesz, tehát lefekvés előtt nyolc órával semmi esetre se fogyassz semmilyen koffeintartalmú italt.

2. Sokáig maradsz fent hét közben és sokáig alszol hétvégenként.

A belső órát alaposan összezavarja a rendszertelen napirended, ezért a szakértők arra biztatnak, hogy a hét minden napján lehetőleg ugyanabban az időben fekjüdj le: akkor is, ha korán kell kelned másnap, és akkor is, ha akár délután ötig alhatnál.

3. Nem tudsz lekattanani a technikai eszközökről.

Meglehetősen ártalmatlan időtöltésnek tűnik, hogy minden kedvenc blogot és mailt csekkolj lefekvés előtt, de a tanulmányok szerint az ilyesfajta esti tevékenység nehezebbé teszi az elszunynyadást, és nyugtalan álmokhoz vezet. A legjobb, ha lefekvés előtt közvetlenül a fürdőkádban relaxálsz picit a habok között, vagy egy pohár forró tejet kortyolgatsz a fotelben pihengetve.

4. Nem mozogsz eleget.

A dokik szerint jól tesz, ha mozogsz picit szunya előtt: így megszabadulsz a fölösleges energiáidtól – ha egyáltalán még maradt ilyen estére –, és kellemes fizikai fáradtsággal dőlsz ágy-

ba. Vigyázz, a szellemi kimerülés nem pótolja a fizikai fáradtságot, ezért van az, hogy sokszor hullafáradtan sem tudsz álomba merülni.

5. Túl világos vagy zajos a szobád.

Sokan nem tulajdonítanak kellő figyelmet az ablakok megfelelő árnyékolásának, pedig még ha el is alszol félhomályban vagy világosban, a szervezeted álmodban is érzékeli a fényeket, ezért akár többször is felriadhatsz éjszaka. Gondoskodj a megfelelő függönyről vagy redőnyről a hálószobádban!

6. Túl sokat iszol.

Nem helyes, ha túl sok folyadékot töltesz magadba, hiszen van-e szörnyűbb a hajnali vécé-kommandóknál? A legjobb, ha éjjelre az ágyad mellé készítesz egy kis pohár vizet, ha mégis megszomjaznál, de soha nem iszol meg az egészet, hogy ne kelljen a toalettre mászkálnod.

A hajvasalás nagyon ártalmas lehet

Híába divat az idén a göndör haj, sokan vasalják a hajukat, hogy szép egyenes hajat varázsoljanak maguknak. Lássuk, milyen problémákat okozhat a hajvasaló használata.

Azonkívül, hogy nagyon szép, egyenes hajat tudsz a vasaló segítségével készíteni magadnak, a haj szerkezetét rendkívül roncsolja a meleg, amitől kiszárad, és sprőd lesz. Ha nem vigyázol, annyira megégetheted a hajad, hogy le kell vágatnod.

Hogyan csökkentsd a káros hatásokat?

- Heti két alkalomnál többször ne használd a hajvasalót.
- Csak akkor kezdj a hajvasaláshoz, ha már megszáradt a hajad.
- A hajszáritást felejtse el a hajvasalás előtt, a kettő hatása együtt még komolyabb problémákat okozhat.
- Használj hajvégápoló szérumot.
- Hetente legalább egyszer tegyél fel egy hajpakolást.
- Száraz hajra való samponot használj, mivel előbb-utóbb úgyis megjelennek a száraz hajvégek.
- Vasalás előtt ne használj hajlakkot vagy hajzsélet, mert ezt szinte beleégeted a hajszálaidba a vasalóval.
- Ne hagyd sokáig a tincsed egy részén a hajvasalót, mert könnyen megégetheted a hajad.

Minél kíméletesebb egy hajvasaló, annál drágább. De inkább áldozz kicsit többet a hajvasalóra, minthogy egy kellemetlenség miatt kényszerből rövid frizúrára kelljen váltanod.

Nyári élmény

A nyáron ismét eljutottam a kisoroszi táborba. Már alig vártam, hogy elkezdődjön, mivel sok barátom ment Csernyéről, és vártam, hogy találkozzak velük. Első nap a lányokkal sokat beszélgettünk azokról, akik a táborban voltak, de semmi rosszat nem mondtunk. Majd belevágtunk a munkába. Sok mindent csináltunk: gyöngyöztünk, agyagoztunk, fát faragtunk, nemeztünk és fontunk. Nagyon érdekes alkotások születtek. Amikor eljött az ebédedő, a kisorosziak hazamentek, mi pedig megebédeltünk, és utána sokat hülyéskedtünk. Mikor visszajött mindenki, folytattuk a dolgunkat. Voltak csapatjátékok is. A táborozók csapatokra lettek osztva, és egy vezető jutott minden csapathoz. Az én csapatomnak az volt a neve, hogy Terrorcsigák, a fiúk választották. Sok másfajta programot is szerveztek számunkra. Utolsó nap került sor a Ki mit tud? vetélkedőre. Sokan részt vettek rajta, és sokan el is jöttek megnézni a szereplőket. A műsor után szalonát sütöttünk. Végül ismertették a helyezéseket, megtudtuk, hogy hanyadikok lettünk. Az én csapatom lett a második, és nagyon örültünk. Ezután elbúcsúztunk egymástól, és élménytelve hazamentünk.

Számomra a kisoroszi tábor nagyon jól sikerült, és lehet, hogy jövőre is megyek.

**Vladuc Ágota, 7. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Magyarcserepye**

Önarckép

– Tóth
Napsugár
Anna
(kilencéves),
4. osztály,
Terézvárosi
Kéttannyelvű
Általános Iskola,
Budapest

Kishírek Magyarakanizsáról

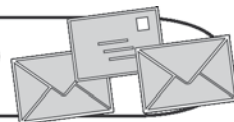
Iskolanap 1.

Az iskolanapot nemcsak rendhagyó módon, de játékkal is megünnepezték a diákok. Szeptember 14-én este sötétedés előtt gyülekeztünk az iskolaudvaron. Egy gyereket kellett megkeresnie a tizenkét osztálynak. Mindenki sikoltozva szaladgált a sötétedő folyosókon. Voltak emberek, akik információkat mondtak az elveszett gyerekről. Egy papírra írtuk a válaszokat, gondolatainkat a nyomozás során. A végén egy dobozba kerültek a papírra írt megfejtések. Aki legközelebb járt a helyes megoldáshoz, ajándékot kapott. Nekünk sajnos nem sikerült nyerni. De mindnyájunknak nagyon tetszett az iskolanapi „kincskeresés”. – **Pióker Bence, 5. c**

Iskolanap 2.

Szeptember 15-én a Jovan Jovanović Zmaj Általános Iskola fennállásának 111. évfordulóját ünnepelte. Ezért iskolánkban szép ünnepséget tartottak, amelyet iskolánk igazgatója, Juhász Márta, valamint hatodikos diákok nyitottak meg, de felléptek a szerb tagozatos hetedikesek és az iskolakórus is. Igazi érdekesség volt, hogy két-két tanárunk is szerepelt. A zenetanárnő énekelt, a műszaki tanár úr színészkedett. A műsor végeztél nagy taps töltötte be a dísztermet. Ezzel véget is ért az ünnepélyes műsor. – **Cikó Lea, 5. c**

MIZUJS?

Nyári élményeim

Az egész nyarat a Tisza-parton töltöttem, ugyanis van egy sátrunk, ezért mindig lent vagyunk a kempingben.

A sátor kék és narancssárga színű, és a tatáéké, de mi is használjuk. Van külön hálórésze is. Abban szoktunk aludni. Van egy hűtő, ami hidegen tartja az ételeket, italokat. Jóban vagyunk a minket körülvevő sátorozókkal. Mindig vigyázunk egymás sátrára, lakókocsijára. Előttünk a röplabdapálya terül el, de tollaslabdázásra és teniszezésre is alkalmas. A pálya homokos. Mögötte már víz van. Két vízi járműnk is van. Egy motorcsónak és egy kenu. Mindkettővel szeretek utazni. Sok gyerek van lent, így van kivel játszani. A négyévestől a tizenöt évesig mindenki jól érzi magát, sőt még a felnőttek is. Ilyen volt az én nyaram. Igaz, nem voltam sem a tengeren, sem pedig táborban, de úgy érzem, így sem volt elvesztegetett idő a nyári szünet.

**Šelemba Aleksandra,
7. b, Cseh Károly iskola, Ada**

A Kalásztáborban

Az idén harmadik alkalommal látogattam el a váci Kalásztáborba. Ez egy egyházi leánytábor, amely Budapeستől kb. 60 km-re található.

A fásasztó utazás ellenére nagy örömmel érkeztem meg. Jólesett újra látni a régi barátimat. Kellemesen meglepett, hogy az egész Kalászházat átalakították. A napunk mindig korán indult. Szentmisével kezdődött, majd délelőtt kézműveskedés, néptánc, varrás, egyéb foglalkozások voltak. A délutánok utazással teltek. Számomra nagy élmény volt a gyadai-réti tanösvényen tett gyalogtúra. Ez egy hatalmas erdő, ahol a fákra helyezett jelek segítségével tájékozódunk. Rengeteg növény- és madárfajjal ismerkedtünk meg. Külön felhívták a figyelmünket egy vörös törzszű fára, ami ritkaság, de sajnos mi nem találtuk meg. Volt ezenkívül még strandolás a Dunán, játék a játszótéren, és a tábor végén színházi előadás a szülőknak.

Vácról mindig tele élménnyel érek haza, amit azután napokig, sőt hetekig is mesélgetek.

**Abonyi Zsóka, 5. c,
Thurzó Lajos iskola, Zenta**

Vendéggyerekek az iskolában

Szeptember harmadik hetében egy busznyai hetedik osztályos sárbogárdi diák tanulmányi kirándulását töltötte a Délvidéken, elsősorban a magyar történelmi helyeket járták be. Öbécseán szálltak meg, egy régi kapcsolatok köszönhetően az esti programot a petőfisekkel töltötték. Iskolánkba szerdán délután érkeztek. A Petőfi Sándor Általános Iskolában végighallgattak néhány órát. Hat óra körül megkoszorúztuk Petőfi Sándor szobrát. Ezután az iskolánk dísztermében különböző ismerkedő játékokat játszottunk, majd a diákok a vezetőikkel a Villa Via Szállodában szálltak meg. Másnap reggel nyolc órakor városnézésre indult a csapat. Először a főteret, majd a városházát mutatta be nekik Ferenc Edvin. Ezután a Nagyboldogasszony-templomba mentünk. A templom után az artézi kutat néztük meg. A legenda szerint a víz a pokolból jön fel, hisz meleg, és meg is

lehet gyújtani. Továbbá, aki a sárga vizet issza, vágyik annak szíve Öbécseire vissza. Majd a következő útba eső nevezetesség a pravoszláv templom volt. A főtéren álló szobor történetét is végighallgathattuk. A következő állomás a Than-ház volt, majd a sportközpont. A Tiszán hallhattunk a zsilipről, amit az Eifel-iroda tervezett, majd ezután a csoport visszasétált a szállodához. Onnan a diákok Újvidékre utaztak. Estefelé visszaérték Bécseire, s ekkor az ötödik óra után társalgóesten ismerkedhettünk meg jobban a külföldi diákokkal. Sokat kérdeztünk egymástól, meséltünk az iskolánkról. Másnap a vendégek Belgrádba utaztak. Estére visszatértek, s ekkor a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkörben Cseszák Balázs és Cseszák Korcsik Anikó táncházat tartott, dél-alföldi táncokat jártunk. A Fokos zenekar húzta a talpalávalót. Zsíros kenyér és tea volt terítéken, amit mindannyian jóízűen fogyasztottunk.

A táncház után a mielőbbi viszontlátás reményében elbúcsúztunk. Megbeszéltük, hogy tartjuk a kapcsolatot. Remélem, tanáraink szerveznek még közös programokat, hogy ápolhassuk az újonnan született barátságokat.

**Lengyel Anna, 6. b,
Petőfi Sándor iskola, Öbecs**

Az állatkertben jártunk

A múlt pénteken az osztállyal és osztályfőnökünkkel, Dobrotka Mária tanárnővel meglátogattuk az adai állatkertet. Az idő enyhén borongós volt, és ez megnyugtató, mivel vadállatok közé mentünk, gondoltam rájuk is nyugtatólag hat az álmosító felhőjárás.

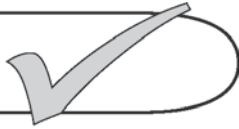
Mindenki izgatottan lépett be az állatkertbe, miután befizettük a belépőt. Később megmagyarázták, hogy ezt a pénzt az állatok enni valóra fogják „költeni”. Szerencsére egy bácsi, Tót László is velünk volt, aki jól ismeri a bent élő állatokat, és gazdag szókincsével ecsetelte egy-egy állat jellemzőit.

Először a madarakat néztük meg. Volt ott kislefű, nagyfejú, kiscsőrű, nagycsőrű, volt, amelyek színes volt, volt olyan, amelyek mérgeesen néztek. Gondoltam, azért lehet mérges, mert irigy a szabadon kószáló madártársaira, nevezetesen a tyúkokra, libákra és a kacsákra, a galambokról nem is beszélve.

Még most is borzongással tölt el, amikor eszembe jut a ló, a félelmetes kecske vagy a szörnyű disznó, aki borongós tekintettel nézte az osztályt, védve tőlünk a malacait. Az emura már majdnem rá sem mertünk nézni. Fenyegető hosszú lábaival rendületlenül állt egymagában, mint egy szobor. Megtévésztve az osztályt. Jaj annak, aki a közelébe megy. Bezzeg a kísérőket ez cseppet sem izgatta, rutinosan mozgott az állatkertben, és félelmet nem ismerve még a disznó hátát is megvakarta. A mai napig ezzel álmodom. A hattyúk szépek voltak, mindenki kicsit lehiggadt a látványuktól. Az osztály lassan a kapu felé vette az irányt, miközben titokban egymást számolgattuk, hogy mindenki épségen kiért-e. Mindenki megvolt.

Nekem nagyon tetszett ez a kis kirándulás az adai állatkertben, biztosan még sokszor el fogok menni.

**Balog Virág Ágnes,
6. c, Cseh Károly iskola, Ada**

Hogyan kezeled a stresszt?

1. Órák óta írsz egy beszámolót a számítógépen, amikor véletlenül törlőd a teljes dokumentumod.

- a) Rácsapsz az asztalra, és magadból kikelve újratekinted az egészet.
- b) Segítséget hívsz, elmondod, mi történt, és megkéred, segítsenek visszaállítani az anyagot.

2. Az új házi kedvenced rögtön az első nap bepiszkítja az ülőgarnitúra szép huzatát.

- a) Rákiabálsz, és mérges vagy, amiért rábeszéltek egy kiskutyára.
- b) Megpróbálsz tisztítószerezellel eltüntetni a foltot.

3. A máskor kedves tanárod minden ok nélkül kiabál veled.

- a) Mindenkinek elmeséled az esetet a suliban.
- b) Feltételezed, hogy rossz napja van, és kitérsz az útból.

4. Egy nézeteltérés kellős közepében találsz magad.

- a) Egyre ingerültebben, hangosabban érvelsz, ahogy a vita előrehalad.
- b) Uralkodsz a hangodon és magadon, hogy ne növekedjen tovább a feszültség.

5. Nagyon közeli dátumot tűztek ki a suliban egy dolgozat megírására.

- a) Megduplázod a kávéadagodat, és kevesebbet alszol.
- b) Pihensz, amikor elakadsz, kialszod magad, mert a pihenés hozza meg a legjobb eredményt a tanulás során.

6. Odaégetted az ételt...

- a) Dühösen kiöntöd az egészet a szemétkébe.
- b) Rendelsz helyette egy pizzát.

7. Kapsz egy igen felzaklató SMS-t az este folyamán...

- a) Egész éjjel a választ fogalmazod magadban, és nem bírsz elaludni.
- b) Veszel egy forró fürdőt, hátha az segít elaludni.

8. Az otthoni interneted valamiért szünetel.

- a) Azonnal elrohansz egy barátodhoz, és ott fejezed be, amit szeretnél.
- b) Olyasmibe kezdesz, amihez nem kell az internet.

A stresszes helyzetek elkerülhetetlenek. Vannak, akiket feszültté tesz, míg mások megőrzik higgadtságukat, és a körülmények ellenére is képesek a legtöbbet kihozni magukból. Te melyik típusba tartozol? Képzeld el a felsorolt szituációkat, és válaszd azt, amelyik jobban illik rád. Minden „a” válaszra adj magadnak egy pontot.

Értékelés

6–8 pontig:

Nagyon érzékenyen reagálsz a stresszre. Még a teljesen ártalmatlan szituációk is képesek kihozni a sodróból, türelmetlen vagy magaddal és másokkal is. Ha nem éred el a célot, vagy várakozásra kényszerülsz, dühös leszel. Állandó készenlétben állsz, és ha fenyegetve érzed magad, könnyen agresszív is válhatsz. Többet kell pihened, lazítanod, mert sokszor a túlhajszoltság miatt reagálnak az emberek ilyen érzékenyen a stresszre.

3–5 pontig:

Jól kezeled a stresszt. Kevés dolog tud kihozni a sodróból. Toleráns és türelmes vagy másokkal. Egy problémás helyzetben arra koncentrálsz, hogy mi visz közelebb a megoldáshoz, és nem pazarlod az energiád a dühöngésre vagy az agresszióra. Persze, ha fáradtabb vagy, könnyebben kibillensz ebből a lelki nyugalomból.

0–2 pontig:

Nagyon ritka az olyan stabil és nyugodt személyiség, mint a tiéd. Valószínűleg elégedett vagy magaddal, a frusztráció ismeretlen fogalom a számodra. A nyugalmaid szinte filozofikus, egy hosszú útnak tekinted az életet, amelyen az apró kellemetlenségek legfeljebb egy lépésnyi megtorpanást jelentenek. A belőled áradó békére mások is felfigyelnek, szeretnek a közeledben lenni. Ha ingerült, dühös emberrel találkozol, a te nyugalmaid rá is átragad.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy hetedikes lány vagyok. A gondom az egyik barátnőm, akivel egy osztályba járok, és aki mindent tönkretesz az életemben. Csúnyaságokat beszél rólam, és megmondta azt is, hogy elcsábítja tőlem a fiúmat, aki valójában az ő fiúja kellett volna, hogy legyen, de én elvettem tőle. A hazugságaival elrontotta a barátságomat a legjobb barátnőmmel is, mert mostanában gyakran összeveszünk vele. Az igazság az, hogy a fiú hozzám jött előbb. Nem tudom, mit tegyek. Félek, hogy az osztályomban barát nélkül maradok. Kérlek, segíts!

P. Panni”

Válasz:

Kedves P. Panni!

Nem irigyellek! Először is, a legjobb barátnőddel őszintén beszélj el arról, hogy mi is történik köztetek, miért is csaptok össze igazából. Amikor a barátnők közül az egyik elkezd járni egy fiúval, a többiekben felébred a féltékenység, az elhagyatottságnak, a mellőzésnek az érzése. Többé nem vagytok annyit együtt, és az érzelmek, a figyelem, amit egymásnak adtatok, többfelé osztódik. Ha erős barátság köt össze benneteket, túlléptek majd ezen a válsághelyezeten. Ami a rivális lányt illeti, a legjobb lenne semmibe venni. De jobb, ha rögtön reagálsz, ha hallod, hogy valótlanosságokat terjeszt rólad. Persze nem ököllet és fizikai leszámolással kell megoldani a problémát. Hanem őszinte, nyílt beszéddel. A fiúddal beszélgetni kell a lányról, meg a hozzá való viszonyáról, mert meglehet, hogy akaratlanul is tetszik neki, hogy harcoltok érte. Ha kell nyíltan álljon ki melletted. Ha ezt nem teszi meg, el kell gondolkodnod, hogy ő e az igazi. Ha szétválnak útjaitok, ne búsulj sokáig miatta, inkább barátkozz fiúkkal, lányokkal, ismerkedj, szórakozz, sportolj, csiszold a tudásodat, és biztos, hogy nemsokára már egy új fiú miatt áll el a lélegzeted, amikor meglátod.

„Kedves Bizalmas!

Nagyon boldogtalan vagyok! Még mindig szeretem a volt fiúmat, akivel barátok maradtunk. Én szakítottam vele a legjobb barátnőm miatt, mert úgy érzem, több figyelmet szentel neki, mint nekem. Különben osztálytársak vagyunk, és nem tudok tőle távol maradni. Már megkérdeztem, hogy akar-e velem újra járni, de csak azt mondta, hogy majd meglátja. Azóta is várom a válaszát. Mit tegyek? Kérlek, adj tanácsot!

Szeptember”

Válasz:

Kedves Szeptember!

Gondolj arra a mondásra, hogy: „A barátság aranyfonál, ami könnyen elszakad, össze lehet kötni ugyan, de a csomó megmarad.” Valahogy így van ez a szerelemmel is. A csomó kisebb lehet, ha a fiúddal őszintén elbeszélgettek az érzelmeitekről, arról, hogy mi zavart benneteket a viszonyotokban. Hallgassátok meg egymást, sértődés nélkül, mert csak így tudjátok egészséges alapokon továbbfolytatni a kapcsolatokat, akkor is, ha újra járni fogtok, de akkor is, ha csak barátok maradtok, mert osztálytársak vagytok. Mindenesetre, azzal járd, aki veled szeretne lenni, és nem inkább a barátnőddel.

„Kedves Bizalmas sorok!

Hatodikos lányok vagyunk. Jó fej fiúkkal barátkozunk az iskolában és az iskolán kívül is, de még nem járunk senkivel sem. Az osztályunkban már vannak lányok, akiknek van fiúja. Mi a gond velünk, hogy mi még senkinek sem keltettük fel az érdeklődését. Szép, aranyos, kedves, vidám, tündéri lányok vagyunk. (Ezt mondják rólunk.) Van egy fiú, aki angyaloknak szólít bennünket. Lehetséges, hogy az öltözködésünk a gond, az hogy nem bújunk kihívó cuccokba? Mindketten farmerkedvelők vagyunk, és inkább az egyszerűséget szeretjük. Mit tegyünk, hogy nekünk is legyen végre fiúnk?!

Angyali Tündék”

Válasz:

Kedves Angyali Tündék!

Mit tegyetek? Semmit sem! Legyetek türelmesek önmagatokkal. Legyetek azok, akik vagytok, természetesek, kedvesek... és eljön majd a ti időtök is. Nem kell sietni, mindennek eljön a maga ideje, akkor, amikor beértek rá. A ti időtök még csak ezek után fog eljönni. Élvezétek a tündérségeket, angyalságotokat, barátkozatok, ismerjétek meg jobban a lányokat és a fiúkat is, a jó fejeket, és a kevésbé jó fejeket is. Puhatólázatok, kivel hogyan lehet beszélgetni, mi az, ami közös bennetek, mi az, ami tetszik, és mi az, ami nem tetszik a másiktól. Mindezt a barátkozás útján tehetitek meg. Így fogjátok megtalálni egymást azzal, akivel egyszer járni fogtok. Szóval, türelem, barátkozás mindenkiel.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy hetedikes lány vagyok. A gondom a vörös hajam, ami miatt az utóbbi időben a fiúk elkezdtek piszkálni. Eddig a hajam színe szóba sem került, most meg rám szálltak. Az egyik fiú elkezdett „vöröskézni”, és nevetett rám, és most már mind többen szólítanak így. Megpróbáltam úgy tenni, mintha ott sem lenne, de ennek ellenére minden alkalommal kiborulok és sírok. Már azt is mondta, hogy sosem találok magamnak fiút ilyen hajjal. Tudom, hogy nem így van, de attól függetlenül nagyon boldogtalan vagyok! Mit tegyek, hogy leszálljanak rólam?

Dodo”

Válasz:

Kedves Dodo!

Mi tegyél? Legyél büszke önmagadra és arra, hogy ilyen hajad csak neked van. Ápold és viseld büszkén a hajkoronádat! Otthon gyűjts rímelő, pozitív jelentésű szavakat a gúnyolódó kifejezésekre, amit mondani szoktak, és fordítsd humorosra a gúnyolódásukat, és ne vess te is rajta. Addig fognak piszkálni, amíg megmutatod nekik, hogy bánt, amit mondanak. Ha nem érik el a kívánt reakciót, abba is fogják hagyni. A piszkálódó fiút is meg kell értened, azt hogy így próbálja a saját kisebbrendűségi érzését, bizonytalanságát, szorongását gyógyítani. Mert ő is ugyanúgy szorong attól, hogy senkinek sem fog kelleni, mint te. Amíg nem rendeződik a helyzet, gondoldj arra, hogy hány híres és kevésbé híres vörös hajú ember létezik a földön, akik megtalálták a boldogságukat. Ha nem így lenne, a vörös hajszínű emberek már régen nem lennének. Gondolkodj pozitívan, bízz és legyél büszke önmagadra, az egyediségedre!

Hallottál már a tibeti sós teáról? Ismered a maják csokireceptjét? Ha nem, válogatásunkban ezekről és egyéb furcsaságokról olvashatsz.

Vajas tea

Tibetben a leggyakoribb ital a vajas tea, amit jak tejből készült vajjal és sóval ízesítenek. Egy átlagos tibeti akár 50-60 csésze ilyen teát is képes meginni bármelyik napon! A kínai teafüvet pár napig szárítják, ugyanis így jönnek elő a tea intenzív aromái. Utána a teát egy fél napig forralják, bambuszedényekben kevergetik, majd sóval, szórával és egy kis savanyú vajjal keverik össze.

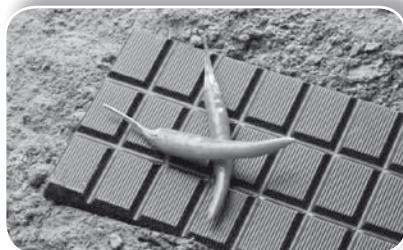
Miközben iszod a teát, akár hörpinteni is tudod a vaj habját a csésze széléről. Más tibetiek pedig egy kis tsu-t adnak a teájukhoz, hogy azzal ízesítsék. A tsu megkeményedett sajt, vaj és cukor keveréke. Ahogy iszod a teát, a vendéglátó mindig újratölti.

Fura forró csoki

Az ősi maják szó szerint forró csokit készítettek – ugyanis csilit és kukoricát is adtak hozzá.

A csoki már az ötödik századtól kezdve ismert volt, és az ősi maják innivalóként fogyasztották. A csokoládébabokat vízzel,

Furcsa ételek, rejtélyek

csilipaprikával, kukoricával és egyéb fűszerekkel keverték össze. Később hidegen itták, minden társadalmi réteg rendszeresen fogyasztotta.

Az ital fűszeres és keserű volt, egyáltalán nem hasonlított napjaink forró csokijához. Amikor a csokoládé később elért nyugatra is, rettentően drága volt, mai árfolyamon számolva akár 5 ezer dinárt is elkértek egy mai nagyobb táblának megfelelő mennyiségért.

Rejtélyes fánk-történelem

Senki sem tudja igazán, hogy a fánkot mikor, és ki találta fel. A fánk eredetileg egy csavart tésztagolyó volt, nem a mai gyűrű formájában létezett. Angliában a labda alakú is nagyon gyakori volt, ezt dzsemmel töltötték meg. Mind a két formázás emberi kezektől mentes, hiszen a tésztagolyó és a tésztagolyó is magától vette fel ezt a formát, amikor az alja már eléggé megsült.

Nem tudjuk, hogy a gyűrű alakú fánk mikor lett népszerű Amerikában, ám ennek az alaknak a létrejöttét egészen biztosan Han-

sen Gregory nevéhez köthetjük, aki 1847-ben egy hajón utazva, a fánk közepébe egy lyukat nyomott a hajó borsszórójával.

Alma, krumpli vagy hagyma?

Az almának, a krumplinak és a hagymának ugyanolyan íze van, miközben eszed, ha befogod az orrod. Ha biológiáórán bekötött szemmel és befogott orral, „kísérleteztek”, sokan közületek nem tudják megkülönböztetni az almát, a krumplit és a hagymát egymástól. Ez is mutatja, hogy az orrnak nagyon fontos szerepe van az ízlelésben is.

Mivel ennek a három ételnek hasonló az összetétele, szinte lehetetlenné teszi, hogy szaglással meg tudd őket különböztetni az ízük alapján. Ha ki szeretnéd próbálni ezt a kísérletet, figyelmeztetünk, hogy mikor újra szabadabbá teszed az orrjárataidat, meg tudod különböztetni őket.

Úszó tojások

Ha egy tojás képes úszni a vízben, akkor ki kell dobni, és nem szabad megenni. Ha a tojások sokáig állnak, a belül létrejövő gázok úszóképessé teszik őket. Ez a legjobb módja annak, hogy megtudjuk, egy tojás ehető-e vagy sem, anélkül, hogy feltörnénk. Ha a tojás még nagyon friss, akkor az egyik oldalára fog fekédni a víz tetején.

A friss tojásoknak sűrűbb a fehérjéje, míg a régebbieké sokkal vízesebb. Ezért van, hogy a nagyon friss tojások jók buggyantásra vagy sütésre, míg az régiekből inkább omlettet érdemes készíteni.

Dióból lesz a csoda

Két vidám játék esős napokra

Adió lehet gömbölyű vagy tojásdad, du-doros, barázdált vagy éppen sima hátú, kemény vagy papírhéjú, színe és külleme könnyen beindíthatja a fantáziánkat. Ha sikerül úgy feltörni egy-egy szemet, hogy a csonthéjak épek maradjanak, remek játékot ígér az átváltoztatásuk.

Kertlakók a kövek között

A kövek alatt megbúvó, bokrok alján portyázó bogarak és békák bekerülhetnek a szobába is, ha festett dióhéjakból kelnek

életre. Lelakozva még a kertben is elhelyezhetjük őket.

Fessük le a dióhéjat, majd, ha megszáradt, vékonyabb ecsettel, esetleg lakkfilctollal mintázzuk a bogár karakterének megfelelően. A béka és a teknős lábait, illetve fejét festés előtt ragasztóval kell rögzítenünk. A festék így teljesen eltakarja a ragasztópöttyöket. Ha megvan az alapszín, megfesthetjük az ettől eltérő részleteket, foltokat és arcokat.

Vitorlákat fel!

Játéknak vagy dekorációnak is mutatósak a kis vitorlások. A dió aljába önthetünk ujnyi gipszet, amely kellő súlyt ad neki, így nem fog felborulni, ha kicsi játék figurák utaznak majd benne.

A vitorlához szabjunk két 10x10 cm-es vászondarabot – ezek lehetnek egyformák vagy különböző színűek. Vékony vatelinből vágjunk akkora háromszöget vagy téglalapot, amekkora vitorla a hajótestnek kiválasztott dióhéjhoz illik.

A vatelint csúsztassuk a két vászon közé, gombostűzzük össze a rétegeket, majd sűrű cikcakköltésekkel varrjuk körbe a formát.

Alulra és felülre készítsünk egy-egy kicsi gomblyukat, azután vágjuk körbe a háromszöget közvetlenül a varrat mentén. Húzzuk a vitorlát egy méretre vágott hurkapálcára, vagy rögzítsük keskeny szalaggal a felső részét. A vitorla fölé ragaszthatunk kicsi zászlót. Az árbocrudat ragasszuk a dióhéj aljába, és szórjunk köré díszkavicsokat.

TARKA OLDAL

Berakós rejtvény

					✿				✿	
	✿		✿		✿				✿	
	✿				✿				✿	
	✿		✿			✿				
					✿			✿		
				✿	✿					NY

- Mondtál olyasmit a főnöknek, hogy én alkalmatlan vagyok erre a munkára? - kérdezi Kovács idegesen a kollégáját.

- ...

A választ megtudod, ha berakod a szavakat, betűhalmazokat a rejtvényrácsba.

Kétbetűsek: AA, DL, ÉV, EM, GH, KÓ, ML, TN, VA.

Hárombetűsek: ÁKY, OEL, OJT, RÓT, VON.

Négybetűsek: ELZA, ÓVÁR, ÖKLE, TÉMA.

Ötbetűsek: NATUR, MOKÁNY, RÁTOL.

Hatbetűsek: DANDÁR, EMELLÉ, MÉHRAJ.

Hétbetűs: ELGÁZOL.

Kilencbetűsek: KÁTAITANYA, MEGNYERŐN, NEMMENTLE.

Tizenegy betűsek: MENDEMONDA, NYELVTANÓRA.

Betűrejtvények

1

A	L	A
K		B

2

M	T	L	N
R			

3

+E	Í

4

VAL	L	M

Skandináv rejtvény (30.)

Rejtvényünkben a 16. században virágzó históriás énekek legjelentősebb művelőjének nevét és két, a törökök elleni harcokról szóló énekének címét rejtettük el.

	ÉLETERŐS	ADRIAI SZÉL	1001 SVÁJCI GYÓGY-ÜDÜLŐ	ÁLARC	LÁTTA AZ ESETET FORDÍTVA FÉL ÓT	ELŐRE NYOM HÚSÁERT TE- NYÉSZTJÜK	
	TEMPUS	TALPPONT		ÖRLÉSI TERMÉK			
	NAGY, FEJETLEN PAPAGÁJ			ÓSI SZAVUNK EZ		FARMER-MÁRKA	
							RIBÁR BÉLA
EZ	CSEH TRAKTOR	51	OXIGÉN KIÖNT A FOLYÓ	ZEKE EGYNEMŰI	SUGÁR TARTOZÁST MEGAD	NEM ÉN SOR SZERBÜL	
GRAMM BABAALTATÓ SZÓ	EME N. I. Á.	IPAROS		THAIFÖLD MOHÓN ESZIK	VÁRFALON LEVŐ NYILÁS LÉPKED		
		HANGTALAN ANTI	RÁDIUSZ IGEN SZERBÜL	FRANCIA-ORSZÁG KÖTŐSZÓ	A KITŰNŐNÉL KEVESEBB MORZEHANG		TY
		ZENTA KÖRNYÉKI TELEPÜLÉS 5				500	ÉSZAK
ZENEI HÁRMAS						50	MAGAM

Betűtöltőgető

N		N		☀	P		N	
	☀		L	H		Z	☀	S
	L	☀	D		C	☀		L
K		H	☀	B		D	R	
☀	F		S	T	K		D	☀
T		M	P		☀	F		L
	L	☀		S	K	☀	K	
R	☀	B		T		R	☀	N
C	S		N	☀	S		R	T

Töltsd ki az üres négyzeteket úgy, hogy vízszintesen és függőlegesen is értelmes szavak, illetve rövidítések keletkezzenek.

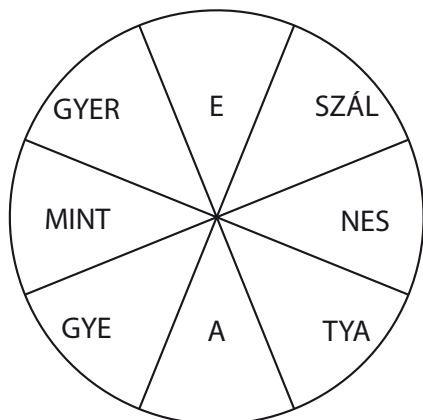
Keresztszavak

		K	E	K		
		É	Z	E		
P	E			N	I	A
M	I		T		S	Z
S	Z	E			Ú	Z

T	A	I
Ű	L	K

Pótold a hiányzó betűket vízszintesen és függőlegesen, csak vigyázz, hogy értelmes szavakat kapj!

Kerékbe törve

Ha a kerék minden szavát, szótagját helyes sorrendbe rakod, egy szólást kapsz megfejtésül.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Találós kérdés

1				
2				
3				
4				
5				

Aki kimondja a nevemet, azonnal megsemmisít engem. Ki vagyok? (Megtudod, ha megfejted a rejtvényt.)

Meghatározások: 1. Finom édesség, 2. Lóbiztató szerszám, 3. Szláv nép, 4. Nemesfém, 5. Nem megy el.

Játék a betűkkel

AAAABCEÉHIKKLNÓRSTTUY

Az ábécérendben felsorakoztatott betűkből rakd ki négy háziállat nevét. A megmaradt betűkből egy szárnyas nevét állíthatod össze.

A 29. szám megfejtései

Keresztrejtvény

– Igen, de én nem fizettem elő semmilyen újságra.

Betűrejtvények

1. baracklevél, 2. pad alatt, 3. énekóra, 4. eredményes munkát

Lóugrásban

Okos ember sok fát ültet.

Anagramma

Égei-tenger

Szóbetoldó

láz

Lóugrásban

1. csuka, ponty, 2. süllő, amur

Nyári rímek

1. verebek, gyerekek, hajnalra, Hajnalka

2. nyár, madár, talpa, bokorra

A 28. Skandináv rejtvény megfejtése:

NYÁRI TÁBOROZÁS

Könyvjutalmat kap:

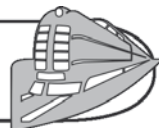
Bíró Viktória, Kispiac

A király árnyéka

Írta: Hunyady József
Rajzolta: Fazekas Attila

(Folytatjuk)

„Senki sem maradhat közönyös, amikor meglátja ezt a hamisítatlanul erőteljes és pompás építményt, amelynek ezer ablaka ezer szemhez hasonló...”

Han Szujin (sz. 1917) kínai születésű angol regényíró feljegyzése a Potaláról.

Tibet: a Potala-palota

Tibetben, 3650 méterrel a tengerszint fölött Lháza szent városa fölé magasodnak Potala fehér falai és aranyló tetői, mintha abból a sziklából nőttek volna ki, amelyen állnak. A 17. századtól több mint 300 éven át ez az erődpalota volt a székhelye a dalai lámának, Tibet egyházi uralkodóinak. A palota ma múzeum, labirintusszerű termeit számtalan ajtó, folyosó és lépcső kapcsolja egymáshoz, a hosszú galériákat falképek és színes selyemhímzések díszítik, és közel 20 ezer szobor látható. A palota, a kolostor és a kormányhivatal funkcióit is betöltő épületegyüttes legfőbb ura és irányítója a dalai láma volt.

Még mindig kevesen mondhatják el, hogy látták a Potalát a magányos és rejtélyes tibeti fennsíkon. A 19. századot megelőzően csak az igen lelkes utazókat nem ijesztették el Tibet áthatolhatatlan hegyvonulatai, 1904 után pedig lezárták a határokat a külföldiek elől. Újabb sorompó támadt 1951-ben, amikor a kommunista Kína elfoglalta Tibetet. Potala varázsát megközelíthetetlensége is mélyíti. Csábító erejű a rejtőző titok, de igen fárasztó az út. A végső, a káprázatos, elbűvölő jutalom a palota hirtelen feltűnése a távolban.

A francia felfedező, Alexandra David-Neel 1923-ban ért Lházába. Ő volt az első fehér nő, aki a városba léphetett. Később leírta a hónapokig tartó gyaloglás utáni élményét, amikor először pillantotta meg a nagy palotát. A tiszta

kék ég háttere előtt kirajzolódó aranszínű tetőről fényszikrák repkedtek szerteszét, mint ha az egész épületet „lángkorona fedte volna be”.

Jó húsz évvel később egy osztrák hegyász, Heinrich Harrer a II. világháború alatt Lházába menekült Indiából, ahol brit fogságban volt. Peter Aufschneider nevű társával fagyoskodva, éhesen 70 napon át gyalogoltak, míg nem egy kanyar után hirtelen meglátták a Potala-palota ragyogó tetőit a távolban. Harrert annyira megrázta a látvány, hogy homlokával a földre borult, akár egy zarándok.

A tibeti néphit szerint a Dél-India egyik szent helyéről – Buddha hegye = Potala – elnevezett palota természetfölötti módon, egyetlen éjszaka alatt épült fel. Harrer, aki azután öt éven keresztül Lházában élt, egy alkalommal megkérdezte az egyik helyi kőfaragótól, hogy miért nem készülnek ma hasonló épületek. A mester felháborodott, s kijelentette, hogy hitük szerint a Potala-palota az istenek

műve, és az meghaladja az egyszerű halandók képességeit.

A Potala-palota története a 7. században kezdődött, amikor Tibet harcos királya, Szongcen Gampo a Vörös-dombon palotát emeltetett magának. Az épület később elpusztult, bár többször újjáépítették; a ma látható palotát a kiváló V. dalai láma, Lobszang Gyaco (1617–1682) emeltette. Sok ezer munkás dolgozott a roppant feladaton. Olyan nagy mennyiségű anyagot ástak ki a Vörös-domb mögött, hogy a helyén képződött gödröt később a Sárkánykirály-tóvá alakíthatták át.

1648-ban fejezték be a meszelt falai miatt Fehér palotának nevezett külső épületet; 1694-ben, Lobszang Gyaco halála után 12 évvel lett kész a Vörös palota, az együttes vallási központja. A szerzetesek gyűléstermén kívül számos kápolna, szentély, buddhista szent könyveket tartalmazó könyvtár, temetési pagoda vagy sztupa alkotta; ez utóbbiakban őrizték néhány dalai láma bebalzsamozott holttestét.

Benedek Elek

Hogyan kapta Benedek Elek a nevét?
Anyukája reggel beszólt a kisfiának:
– Benn vagy még az ágyban?
– Benne, de kelek.

Az anyós

A vő vesz az anyósának a névnapjára egy zongorát. Egy hét múlva egy ismerőse megkérdi tőle:

– Na, milyen a zongora? Örült neki az anyós?
– Igen, örült, de három nap után visszavittem a zongorát, és kicseréltettem egy trombitára.
– Miért? A zongora azért jobb ajándék, nem?
– De. Viszont trombitálás közben nem tud énekelni.

Torkos gyerek

– Pistike, hányszor kell még mondanom neked, hogy menj el a süteményes tálca közeléből?
– Nem kell már mondanod, anyu, mert űres.

Amerika

– Gyere ki Kovács Géza! – mondja a tanár.
– Meg tudod-e mutatni a térképen, hol van Amerika?
– Itt van, tanító bácsi kérem!
– Helyes. Na és te, Nagy Kristóf, ki fedezte fel Amerikát?
– Kovács Géza az imént!

Falióra

– Minek jön el az ideje, amikor a falióra tizenháromat üt?
– ???
– A javításnak.

Húsvét

A tanárnő kérdezi órán a tanulóit, hogy ki miért szereti a húsvétot.

Jelentkezik Petike: – Én a csokinyusziért!
Jelentkezik Lacika: – Tanító néni, én a sok tojásért!

Jelentkezik Pistike: – Tanárnő, én egy ezreért megmondom!

Keresztrejtvény

Szóke nő a barátjának:
– Elakadtam a keresztrejtvényben, tudnál segíteni? Őt betű, az első betű „N”, utolsó betű „Z”, és a könnyű ellentéte.
– Nehéz – mondja a barát.
– Tudom – feleli a szóke. – Már órák óta gondolkozik rajta.

Legidősebb

Egy riporter egy kis faluba utazik, ahol csupa öreg ember üldögél a házak előtt. Megkérdezi az egyik bácsitól:

– Mondja, kérem, ki a legidősebb ember itt a faluban?
– Itt, kérem, nincsen olyan, pont a múlt héten halt meg – feleli a bácsika.

Gyónás

Az öreg Pista bácsi gyónni megy a templomba. Súlyos vétket vall be a papnak, aki azt kérdezi tőle:

– Mondd, gyermekem, nem szólalt meg a lelkiismereted, amikor ezt a tettet elkövetted?
– De biztos megszólalt, atyám, de tudja, én majdnem süket vagyok.

Szánkó

– Pistike, ne legyél irigy, engedd, hogy az öcséd is használja a szánkót!
– Én engedem, apa. Minden körben én megyek vele lefelé a dombon, ő meg felfelé.

Játék

– Mi a szellemek kedvenc játéka?
– ???
– A fantomim.

Útbaigazítás

Öreg székely báméskodik az úton. Arra hajt egy terepjáró, a sofőr odaszól az öreghez:

– Mondja, mély ez a tócsa?
– Nem – jön a válasz.

A terepjáró belehajt, s azonmód elmerül benne. A sofőr dühösen, nyakig sárosan kérdőre vonja az öreget, mire az álmétkodva vakargatja a fejét:

– Jé, érthetetlen! Az előbb a kacsák is erre jártak, s nekik csak hasig ért!

Tapasztalat

Öreg székely életében először hagyja el a falu határát, mivel pár napra Párizsba viszik. Hazatérve faggatják, hogy milyen volt a világlátás.

– Há' Párizs az egy olyan hely – kezd bele az öreg –, ahol még az utcaseperők es perfekt tudnak franciául!

Leves

– Mama, ebből a levesből tízszer ennyit kellett volna főznie.
– Miért, fiam, annyira ízlik?
– Nem, hanem akkor eltalálta volna, hogy mennyi só kell bele.

Fázis

A ruhaüzem portáján két villanszerelő sürgölődik.

– Mit dolgoztok, fiúk? – kérdezi tőlük az öreg Pista bácsi, a portás.
– Pista bácsi, már megint elment a fázis.
– Itt bizony nem ment ki senki, mióta én itt vagyok!

– Anyukámra emlékeztetsz – ő is mindig parancsolgat, hogy mit csináljak!

– Nem is tudom, megmondjam-e neki, hogy fekete övem van, vagy várjak, amíg összeházasodunk.

Sztetoszkóp

Egyik reggel az orvos apuka kocsiával viszi a kislányát az óvodába. Az autó hátsó ülésén ott van egy sztetoszkóp, útközben a kislány elkezd vele játszani. Észreveszi ezt az apa, és azt gondolja magában:

„Igen, ez az én lányom! Remélem, egyszer majd a nyomdokaimba fog lépni!”

Mire a kislány a szájához emeli a hallgatót, és így szól:

– Üdvözöllek a McDonald’sban! Mivel szolgálhatok?

Udvarias gyerek

Pistike meglátogatja a nagymamáját, aki finom tortával kínálja.

– Kérsz még egy szeletet, kisfiam?

– Kérek szépen, köszönöm – feleli a gyerek.

– Jaj, de jó, hogy ilyen udvarias vagy! Más gyerekektől soha nem hallom, hogy „kérek szépen” vagy, hogy „köszönöm”.

– Mondom én még egyszer, nagyi, ha azt az egész tortát gyorsan a tányéromra rakod!

Alma

– Apa, szereted a sült almát?

– Igen, kisfiam. Miért kérzed?

– Mert ég a gyümölcsöskert.

Szabályszerítés

A rendőr megállít egy autót a főútvonalon:
– Maga meg miért köröz itt a kocsijával az út közepén?

– Mert először vissza akartam fordulni, aztán meg meggondoltam magam.

Kínai

– Mikor mondja a kínai, hogy jó napot?

– ???

– Amikor megtanul magyarul.

Veszteség

Móricka sírva megy haza az iskolából.

– Mi baj van, kisfiam? – kérdezi tőle az apja.

– Elvesztettem száz dinárt!

– Sebaj, itt van egy százas, neked adom.

Erre a gyerek még jobban sírni kezd.

– Hát most meg mi a baj megint? – kérdi az apja.

– Az, hogy miért nem mondtam egy ötszázast inkább.

Kórház

Egy szőke nő tanácstalanul áll a forgalmas útkereszteződés kellős közepén. Odajön egy rendőr, a nő megkérdezi tőle:

– Mondja, biztos úr, merre találok a legközelebbi kórházat?

– Csak maradjon ott, ahol van. Hamarosan odaviszik.

Hal

– Mondd csak, mekkora volt a legnagyobb hal, amit fogtál?

– Körülbelül 20 centi...

– Az nem túl nagy!

– ...már mint a távolság a két szem között.

Panasz

– Doktor úr! Mit tegyek? Állandóan cseng a fülem!

– Azt tanácsolom, hogy ne vegye fel a kagylót.

Fogászat

– Anya, azt mondtad, hogy a fogorvosi vizsgálat fájdalommentes lesz, de nem így volt.

– Fáj, ahogy megnézte a doktor bácsi a fogaidat?

– Nem. De ő ordított, mikor ráharaptam az ujjára.

Tej

– Pincér, biztos, hogy friss ez a tej?

– Anyira friss, asszonyom, hogy két órával ezelőtt még fű volt.

Fogászati kezelés

Pistike anyja telefonon reklamál a fogorvosnál:

– Doktor úr, azt mondtá, hogy 2000 lesz a fiam kezelése, és végül 8000-et fizettem. Mi került ilyen sokba?

– Nézze, asszonyom, a fia olyan hangosan ordított, hogy a másik három páciensem elmenekült.

Bojtár

Egy fiú elszegődik egy juhász mellé bojtárnak. Amikor ősszel beköszönt a hideg, egy este megkérdezi a juhászt:

– Na, fiam, mit szeretnél: melegedni vagy vacsorázni?

Mire a fiú:

– Én leginkább szalonnát sütnék.

Hajnali hívás

Hajnal 3-kor csörög az orvos lakásán a telefon. Félálomban odatámolyog, felveszi. Beleszól egy hang:

– Elnézést, doktor úr, hogy ilyenkor zavarom.

– Nem számít, úgylis fel kellett kelnem, mert csörgött a telefon.

Tényleg okos

Két fickó dumál:

– Képzeld, vettem egy kutyát, és ritkaság, milyen okos!

– Miért, mit tud?

– Minden reggel behozza az újságot!

– Viccelsz? Azt majdnem minden kutya tudja!

– Csakhogy nekem nincs előfizetésem!

– A papa azt mondja, hogy meg kell köszönöm, ha kapok töletek valamit.

– A vállamra, te buta!

A magyarországi Diós-jenői Erdei Szabadidőközpont által szervezett Mesél az erdő rajzpályázaton a szabadkai EmArt Műhely növendékei is részt vettek. Az alsó tagozatosok kategóriájában Bencun Luna, míg a felső tagozatosok kategóriájában Jenei Dorina részesült különdíjban. Munkájukért oklevelet és egy-egy értékes könyvet kaptak ajándékba.

EMI

Luna az oklevéllel és a díjként kapott könyvvel

Dorina díjazott munkája

A szabadkai J. J. Zmaj iskola 3. c osztálya is részt vett a Hét Nap Csináld te! elnevezésű akciójában. A hetilap júniusi Jó Pajtás

EMI

Ebéd a Parlamentben

Egy szeptemberi nap Éva néni szólt az iskolában, hogy lehetőség van Lakitelekre és Budapestre kirándulni, csak kevés hely van, ezért iparkodni kell a jelentkezéssel. Én gyorsan engedélyt kértem anyukámtól, így bekerültem a hét diák közé, akik a falubeli fiatalokkal mehetek. Egy kombibusszal utaztunk. Vasárnap reggel indultunk.

Első megállónk Baja, majd Kiskőrös volt, ahol megnéztük Petőfi Sándor szülőházát. A ház alacsony, de hosszú. Mellette múzeum és szoborpark van. Lefényképeztem az összes szobrot, s most itthon találgatjuk, hogy ki kicsoda. Kecskeméten a Malom Áruházban vásárolhattunk. A következő úti célunk Lakitelek volt, ahol megszálltunk. Mi a 12-es szobát kaptuk. Itt ebédeltünk és vacsoráztunk is. A délutánt pedig fürdőzéssel töltöttük a meleg vizes medencében, meg aki akart, a sósobába és a szaunába is betérhetett. Este a lányok pizsipartit rendeztek.

Másnap továbbutaztunk Budapestre. A Parlamentben fogadtak bennünket. Megnéztük a Szent Koronát és az államjelképeket. Én annyira izgatott voltam, hogy egyetlen jó képet sem sikerült készítenem a koronáról, meg vakut sem lehetett használni. Fölmertünk a karzatra is, s láttuk, hogy zajlik a parlamenti ülés. Az a megdöbbentetés ért bennünket, hogy a Parlament olyan részeibe is bemehettünk, amelyek nem nyilvánosak, s az étteremben ebédeltünk. Az egyik erkélyről lefényképeztem a Dunát.

Visszafelé a bajai Tescóban elköltöttem a zsebpénzem nagy részét.

Zámbó Illés, 5. osztály, Bácskertes

rovatában az általuk írt fogalmazások, versek, képes tudósítások jelentek meg. A minap a szerkesztőségtől egy társasjátékot kaptak ajándékba – ezzel köszönték meg nekik az akcióban való részvételt. A képen a 3. c osztály az ajándékkal.

EMI

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormánya

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

65 éves a Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ókrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Lennert Géza** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár és segédszerkesztő: **Fehér Mária** ■ Lektor: **Buzogány Kardos Julianna** ■ Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Fazekas Attila, Gyarmati Krisztina, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Sztójánovity Livia, Tomán Mária ■ Telefon: +381/21/475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lakterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info